

Sila odpustenia

Osobná história každého človeka v sebe skrýva vzostupy i pády. Každý z nás má vo svojej minulosti niečo, čo by najradšej vymazal z pamäti a zabudol na to. S niektorými prehrškami sa vyrovnávame skôr, s inými bojujeme dlhý čas, ba možno po celý život. Prichádza obdobie Veľkej noci a tento sviatok v sebe nesie aj posolstvo o odpustení.

Predstavme si, že nám niekto ublíži tak, že to spôsobí ukrutné muky, ba dokonca má moc nás odsúdiť na smrť. To si asi vieme predstaviť. Predstavme si však, že Ten, ktorému to spôsobili a je nevinný, sa na kríži modlí za svojich nepriateľov a prosí za odpustenie ich skutku. „Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia.“ Také niečo dokáže iba veľké srdce plné milosrdenstva a takto nám On ukazuje ako sa máme správať k našim nepriateľom.

Ježiš svojím postojom ruší starozákonné pravidlo „oko za oko, zub za zub“ a predstavuje novú éru lásky a odpustenia. „Milujte svojich nepriateľov, dobre robte tým, čo Vás nenávidia.“ Tieto jeho slová znejú ako bláznovstvo pre tento svet, na druhej strane však ukazujú aký postoj má človek zaujať vo

chvíli, keď je mu ublížený. Možno v práci bojuješ s niekym, kto ťa veľmi „nemusi“, snaží sa ťa zhodiť v príhodnej chvíli. Možno je to tvoj partner, ktorý Ťa ublížil nejakým skutkom a veľmi ťa raniť. Možno je to tvoje dieťa, ktoré zišlo z cesty a nemá záujem sa vrátiť späť. Možno sú to tvoji rodičia, ktorí ťa vždy považovali za neschopného a svojím postojom vybudovali v tebe pocit menejcennosti.

Nech je to už ktokoľvek a kdekoľvek, vždy je cesta ako to prijať, premodliť, dať tomu čas, možno aj roky a som presvedčená, že všetka námaha a obety raz prinesú svoje ovocie. Kľúčom k srdcu človeka je láska. Odpustiť dokážeme iba skrze toto poznanie a ono nám dáva silu vytrvať a nevzdať boj za pravé vnútorné odpustenie.

Myslím si však, že často je najťažšie odpustiť sebe samému. Sú skutky, ktoré robia človeka väzňom minulosti a pokiaľ nenájde cestu ako to zvrátiť, môže to často končiť beznádejným prístupom k životu, ba možno aj smrťou. Ak si ten, ktorý sa dopustil nevery v manželstve, nezúfaj. Ak si tá, ktorá sa

rozhodla vziať život svojmu dieťaťu, ver, že skrze pokánie je možná cesta odpustenia. Ak si ten, kto zapredal svojich rodičov kvôli kariére, vedz, že práve skrze posolstvo vztyčeného kríža je možné nájsť pokoj na duši.

O chvíľu budeme opäť svedkami Veľkonočného trojdnia. Vo chvíli, keď na Veľký piatok kňaz vyzdvihne Kristov kríž, v duchu vyslovme prosbu za odpustenie všetkého, čo nás ťaží a vedzme, že za všetky naše previnenia Boh priniesol najvyššiu cenu a táto cena nebola márna.

Mária Eškut

Príhovor

Je po voľbách, čo teraz?

V každej krajine, po voľbách, dospelý volič patrí do jednej z troch skupín.

A: „Volil som a moja strana bude pri moci.“

B: „Volil som a moja strana nebude pri moci.“

C: „Nevolil som.“

Ako ďalej?

A: „Teraz im to ukážeme. Všetko to, čo je v súčasnosti zlé, zvalíme na predchádzajúce vlády tých druhých strán. Všetko to, čo je dobré, si prisvojíme my. Musíme ukázať, že iba my sme dobrí a ostatní sú zlí.“

B: „Nech nová vláda spraví čokoľvek, budeme ich kritizovať. Budeme hlasovať proti ich návrhom. Ak sa bude situácia vyvíjať dobre, povieme, že je to dôsledok našej predchádzajúcej dlhodobej politiky. Všetko zlé zvalíme na terajšiu vládu. Nemôžeme predsa dopustiť, aby vznikol dojem, že sú lepší ako my.“

C: „Nech sa deje, čo sa deje, budeme kritizovať a nadávať. Predchádzajúca vláda bola zlá, terajšia vláda je zlá. Všetko je to banda zlodějov, tunelárov, mafiánov.“

Je aj iná alternatíva?

A, B, C: „Budem hľadať spoločné dobro pre nás všetkých.“

A, B, C: „Dám do súladu svoje myšlienky, slová a skutky. Budem hľadať pravdu. Ak budem na 100% presvedčený o nájdení pravdy, potom budem myslieť, hovoriť a konať podľa tejto nájdení pravdy. Ak bude treba, položiť za nájdenú pravdu aj svoj život.“

A,B,C: „Ak nie som 100% presvedčený o nájdení pravdy, tak budem pokračovať v jej hľadaní. Ak si myslím, že moje túžby, plány a konanie sú správne a usťachtilé, budem si myslieť to isté aj o túžbach, plánoch a konaní každého iného človeka, verejného činiteľa, politika, suseda. Ak niekedy pochybím a nájdem ospravedlnenie svojej chyby, rovnako budem hľadať ospravedlnenie chýb každého iného človeka, verejného činiteľa, politika, suseda. V nasledujúcich voľbách budem voliť tých, ktorí sa najviac približujú k mnou nájdení pravde.“

Bol niekedy niekto 100% presvedčený o svojej pravde a podľa toho žil aj keď ho to stálo život?

Socrates, autor známeho paradoxného výroku „Viem, že nič neviem“, bol jedným z nich. Na základe filozofie odvodené z tohoto paradoxného výroku bol aténskou spoločnosťou r. 399 pred Kristom odsúdený na trest smrti za korupciu myslenia mladých Atéňanov a za to, že neveril v aténské božstvo. Socrates bol na 100% presvedčený o svojej pravde, že prijal rozsudok smrti a dobrovoľne vypil nápoj pripravený z jedovatého Hemlocku.

Kristus, ktorého život, utrpenie, smrť a zmŕtvychvstanie si celý kresťanský svet v týchto dňoch pripomína, učil, že „Nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí svoj život za svojich priateľov“ (Jn 15,13). Ježiš túto pravdu nielen hlásal, ale podľa nej aj žil ... a zomrel, za nás, za svojich priateľov.

Christian de Chergé, prior kláštora trapistov v Alžírsku, bol presvedčeným zástancom spolužitia kresťanov a moslimov. Svoje presvedčenie dokazoval svojím životom. Ako mních-trapista žil v moslimskej krajine, napriek tomu, že očakával od radikálnych moslimov násilnú smrť. Jeho očakávanie sa splnilo r.1996 po Kristovi.

My, Slováci, sme tiež po voľbách. Môžeme sa aspoň pokúsiť žiť podľa „Inej alternatívy“ napriek tomu, že patríme do skupiny A, B alebo C?

Jožo Starosta

Obsah čísla

Úvodník: Sila odpustenia (Mária Eškut)	1
Príhovor: Je po voľbách, čo teraz? (Jožo Starosta)	1
Oznamy redakcie	2
Čo skrýva zaprášená krabica: Kalendár Jednota 1915 (Jožo Starosta)	3
Zo slovenskej histórie: Zápas o novú provinciu (Tomáš Hupka)	4
Zo slovenských misií: Sr. Lea Mária (Jožo Starosta)	6
Zo spomienok emigrantov: Predchodca Skytrainu (Ed Starick)	8
Moje mesto: Kelowna (Štefan Mesároš jr.)	8
Vojvodinskí Slováci v Kanade (Ivan Klínko)	9
Mladí píšú: Flowers for Morana (a high school girl)	9
Výzva pre príspevkov: Zo stredoškolskej tvorby (odmena \$50)	9
Predstavujeme vám: Koncert Ivana Ženatého (Dr. Josef Skála)	10
Predstavujeme vám: Slovenské zahraničie má nový portál (J.Starosta)	11
Predstavujeme vám: Slovenská krv v RCMP (J.Starosta/Karen Čedík)	12
Predstavujeme vám: Kde bolo, tam bolo, ... (Svetlana Barďošová)	13
Predstavujeme vám: Eurofest 2012 (Evka Malenka)	14
Predstavujeme vám: Olga Slobodníková, Regionálna geografia Kanady (J.Starosta)	15
Čitatelia píšú: Pozdrav—parafráza na Hajníkovú ženu (Jozef Dzurjak)	16
Porovnanie: Apríl - Mesiac lesov na Slovensku i v Kanade (J.Starosta)	16
Uplynulé udalosti: Iniciatíva „Slováci v Kanade“, 3 Králi v New West, Poľovnícke fašiangy	17
Uplynulé udalosti: Appreciation potluck, nový Zpravodaj CSSK združenia	
Šišky a kapustnica „Pod Oravským zámkom“	
Folklorný súbor Slávik, Velikonočný jarmark,	
Výstava Slováci v Kanade na Slovensku a v Srbsku	18
Rady emigrantom: Skills Connect for Immigrants Program (Kat), Očakávané udalosti: Vancouver Sun Run, Europe Day, Eurofest 2012, Pravidelné udalosti: Slovenské sv. omše v New Westminsteri, Najlepšie zo slovenskej televízie, Folklorný súbor Slávik	19
Ponuka výrobkov a služieb - inzeráty, Písmeňkové SU-DO-KU so slovenskou tajničkou	20

Páči sa Vám náš časopis? Chcete pomôcť?

V časopise „Slovo z Britskej Kolumbie“ prinášame také úvahy, príbehy, udalosti, informácie, ktoré sú ladené na inšpiračné stránky emigrantského života, na kooperáciu, na dobrú skúsenosť a hlavne na to, čo nás všetkých spája.

Chceme slúžiť nielen Slovákom v Britskej Kolumbii, ale aj iným slovenským komunitám roztrúseným po celom svete a chceme písať o živote nielen Slovákov žijúcich v Britskej Kolumbii, ale tiež o živote tých slovenských zahraničných komunit a jednotlivcov, ktorí sa budú chcieť podeliť s našimi čitateľmi so svojimi životnými skúsenosťami.

Chcete prispieť svojím príbehom, úvahou, skúsenosťou, poéziou, fikciou? Spojte sa so zodpovedným redaktorom.

Vydávanie časopisu si vyžaduje veľa úsilia a nemalé finančné náklady. Ak považujete časopis Slovo z Britskej Kolumbie za užitočný pre slovenskú pospolitosť v zahraničí a Vaše finančné pomery Vám to dovoľia, podporte nás ako odberateľ časopisu, ako distribútor časopisu, ako inzerent alebo ako sponzor.

Ako odberateľ časopisu dostanete ročne 4 farebné výtlačky poštou priamo domov. Časopis si môžete objednať telefonicky, emailom alebo on-line www.sk-bc.ca/subscribe_slovo.

Ak k Vám chodia slovenskí návštevníci alebo zákazníci, môže sa Váš business stať distribučným miestom pre časopis Slovo. Zavolajte alebo pošlite email. Dohodneme si podmienky.

Sponzori 14. čísla

Strieborní sponzori \$100

Iva Fisher
Ladislav Krivák
Dr. Viktor Newmann
Slovenský Poľovnícky Klub sv. Huberta

Bronzový sponzor \$50

Dr. Olga Slobodníková

Individuálny sponzor \$20

Helen Nejes
Fero Kohucik
Pavel Jestrab

Využite služby inzerentov, ktorí nás podporili svojím inzerátom

Stuart Crown & Comp.

Olga Slovak

Dr. Viera Čarnogurský
Peter Husar
Peter Levarsky
Paul Levarsky
Helen Maros
Milan Stefanek

Distribúcia časopisu

Časopis Slovo z Britskej Kolumbie môžete dostávať poštou - ponúkame plnofarebné výtlačky Slova z Britskej Kolumbie, ktoré Vám pošta doručí priamo do domu. Ročné predplatné na 4 čísla spolu s poštovým je: \$30 Can pre Kanadu, \$35 pre USA a \$40 pre ostatné krajiny sveta. Príste na poštovú alebo emailovú adresu redakcie. Časopis si môžete predplatiť aj „on-line“ na http://www.sk-bc.ca/subscribe_slovo

Časopis si môžete vyzdvihnúť aj v hale slovenskej farnosti sv. Cyrila a Metoda v New Westminster, obvyčajne po nedeľnej sv. Omši.

Zájmcami o elektronickú verziu časopisu si ju môžu objednať na www.sk-bc.ca/newsletter/subscriptions

Volajte 1-604-944-1554

Ako inzerent získate nasledovné výhody. Váš inzerát zobrazíme v časopise Slovo z BK, Váš pútač umiestnime na webovú stránku www.sk-bc.ca a Vašu kontaktnú informáciu publikuje tiež v elektronickom telefónnom zozname www.sk-bc.ca/contact/directory. Podmienky inzercie si môžete prečítať na www.sk-bc.ca/advertise.

Ako sponzor podporíte dobrú vec. Pomôžete nielen pokryť finančné náklady, ale tiež povzbudíte všetkých tých, ktorí venujú vydávaniu časopisu svoj voľný čas.

Všetkým našim čitateľom, fanúšikom, podporovateľom a priaznivcom vyslovujeme veľkú vďaka. J.

Toto je 14. vydanie časopisu Slovo z Britskej Kolumbie. Je to vydanie Jar 2012, 5. ročník, 1. číslo. Slovo z Britskej Kolumbie je neoficiálny časopis slovenských komunit žijúcich v Britskej Kolumbii v Kanade. Časopis vydáva Jožo Starosta v úzkej spolupráci so skupinkou Slovákov žijúcich v okolí Vancouveru a na Slovensku. Časopis vychádza obvyčajne 4 krát do roka. Do 13. čísla vychádzal v počte 1,000 kusov s finančnou dotáciou US\$.

14. číslo vyšlo v náklade 100.

Autori článkov alebo zdrojov pre 14. číslo: M. Eškut, J. Starosta, T. Hupka, Sr. Lea Mária, K. Starosta, E. Starick, a high school girl, Dr. J. Skála, D. Mikolaj, K. Čedík, S. Bárdošová, M. Kovalčíková, I. Klínko, J. Dzurjak, Š. Mesároš jr., O. Slobodníková, E. Malenka, T. Kopcová, Z. Beranová-Křížová, R. Francistyova

Zodpovedný redaktor (výber článkov a jazyková úprava): Jožo Starosta, jozo.starosta@sk-bc.ca

Grafická úprava tlačeneho Slova: Daniel Behan, pixelplus.sk

Tlač: Isaac Print It Productions Inc., 604-551-4343, chris@printitgroup.com

Adresa redakcie: Slovo z Britskej Kolumbie, #210-2978 Burlington Dr., Coquitlam, BC, V3B 7S6, Canada

Telefón: (tel: 604 944-1554), slovo@sk-bc.ca

Webová stránka časopisu: www.sk-bc.ca

Všetky informácie v časopise Slovo z Britskej Kolumbie publikujeme v presvedčení, že sú pravdivé. Neberieme na seba zodpovednosť za prípadné nepravdivé alebo dokonca nepravdivé informácie. Ďakujeme za Vaše porozumenie a za Vašu podporu.

Tlač (print): Isaac Print It Productions www.printitgroup.com

Kalendár 1. slovenskej katolíckej jednoty z r. 1915

Niekedy zo „zaprásenej krabice“ vypadne skvost. Stalo sa tak i nedávno. V jednej krabici, ktorú priniesol neznámy darca, som našiel Kalendár Jednoty z r.1915. Menom Jednota sa obyčajne tu, na severoamerickom kontinente, v slovenských emigrantských kruhoch, rozumie 1.Slovenská Katolícka Jednota v Spojených štátoch a v Kanade.

Kalendáre ma vždy fascinovali. Hlavne tie staré. Ako dieťa som rád prevracal zažlknuté stránky starých časopisov, („Zo Slovenských misií“) a kalendárov (Pútnik Svätovojeťský), ktoré som našiel na povale. Postupom času ich bolo na povale čoraz menej lebo ako sa 40. roky menili na 50. roky, tak postupne narastal strach mojich rodičov z toho, že niekto cudzí môže tieto staré výtlačky nájsť a v čase tvrdého stalinizmu si ich vysvetlovať na základe oficiálnej propagandy.

Tento kalendár z r.1915 oživil vo mne všetky deťské sny a túžby preniknúť hlbšie do dávnych časov. Postava na titulnej strane drží v rukách nápis „Za Boha a národ“. Hmmm... takže to nie je iba výplod 30. a 40. rokov minulého storočia, ale táto myšlienka bola dávno vrytá v dušiach našich predchodcov, ktorí si ju už pred 100 rokmi (a určite aj skôr) priviezli so sebou zo Slovenska do Ameriky.

Hneď na prvej vnútornej strane môžeme vidieť úhladný rukopis:

*Pamätný nápis
František B Tapak 1915
511 McLeod str
Fort William Ont Canada
Súťažok F B Tapak a Johany Gisman
Sobáš Dňa 1 Januara Roku 1914
John B. Tapak syn
Rodený Dňa 27. Octobra v Roku 1914*

Dozvieme sa tiež, že je to už 20.ročník kalendára, to znamená, že vychádzal takmer každý rok od založenia Jednoty v r. 1890. Dočítame sa tam tiež, že Jozef Triner vie ako sa stať „rúznym človekom“, pretože Svet potrebuje rúzných ľudí, podnikavých, ináč nebolo by žiadneho pokroku. Rúzný človek pracuje usilovnejšie, rýchlejšie ako druhí a z ... dôvodu občas klesá. ... Ale netreba sa báť, ju tu TRINEROVA ANGELIKA HORKÁ.

V kalendári nájdeme fotografiu v tom čase ešte žijúcich zakladajúcich členov Jednoty, ktorými boli Juraj Michalčík, Tomáš Gruss a Matej Kall. Dozvieme sa tiež, že úradníkmi Jednoty v tom čase boli Rev. Š. Furdek, Jozef Kiesel, Jozef Bača, A.V.Kozak, Karol Kolesár, L.Severa, Ján Puhalla, Michal Senko, Andrej Dorko, Štefan Bajus a S.N. Pollak.

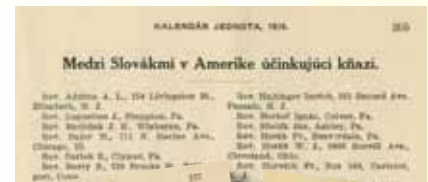
Zoznam knazov, ktorí pôsobili v tom období (1914) medzi Slovákmi v Amerike je bohatý. Obsahuje vyše 150 mien spolu s adresami. Rovnako zaujímavý je prehľad vojen, ktoré sa udiali vo svete za 100 rokov

(1814-1914). Bolo ich 62. W.F.Severa nás uistuje, že „Blaho tomu, kto je zdravý“.

Najviac ma však v kalendári upúťali dve osobnosti, Rev. Štefan Furdek a slovenský podnikateľ Michal Bosák. Venujeme im samostatné články v nasledujúcich číslach.

Jožo Starosta

Zápas o novú provinciu

Po stopách našej identity III

Byzantská misia na Veľkej Morave bola na konci a vrcholili prípravy na zriadenie samostatnej provincie. Všetko však nakoniec dopadlo úplne inak.

Po odchode z Veľkej Moravy sa sprievod na čele s Cyrilom a Metodom vybral na juh. Obyvatelia Panónie spolu s jej kniežatom Kocelom (ktorý bol synom Pribinu) prejavili veľký záujem o dielo, ktoré apoštoli Slovanov vybudovali na Veľkej Morave. Panónia vtedy spadala pod diecézu v Salzburgu. Z Panónie sa sprievod vybral do Benátok (k sprievodu sa pridali žiaci z Panónie, ktorí mali byť vysvätení za kňazov a aspoň jeden z nich za biskupa). A od tohto miesta sa vedú polemiky, či chceli ísť do Ríma alebo do Konštantínopolu...

A - cestovali do Konštantínopolu...

Podľa prvej teórie, ktorá má menej zástancov, sa Cyril s Metodom chceli preplaviť loďou z Benátok do Konštantínopolu.

Lenže vďaka zdržaniu sa v Panónii prišli do Benátok až s príchodom zimy. Keďže nechceli cestovať za zimu, rozhodli sa zimné mesiace stráviť v Benátkach a na jar pokračovať vo svojej ceste. Niektorí odborníci tvrdia, že ak by chceli ísť do Konštantínopolu, vybrali by sa po Dunaji, pretože tadiaľ viedla kratšia trasa. Lenže v polovici roku 866 po Kr. sa Bulharsko odtrhlo od Byzantskej ríše. Naviac Bulhari nikdy neboli Veľkou Moravou „nadšení“. Preto by bolo veľmi nebezpečné cestovať za týchto okolností cez Bulharsko.

Ďalším argumentom je skutočnosť, že išlo o byzantskú misiu, ktorá mala svoje poslanie od byzantského cisára Michala III. a patriarchu Fóciusia na základe dohody s panovníkom Veľkej Moravy Rastislavom. Celé pôsobenie tejto misie sa nieslo v byzantskom duchu. A

keď sem Byzancia vyslala svojich misionárov, prečo by nemala mať záujem ustanoviť tu svoju provinciu? Konštantínopol by to nemohol urobiť len v prípade, ak by cirkevná provincia spadala pod Rím, čo by však poprelo podstatu samotnej misie.

Keď už si nejaká kresťanská cirkev dá tú námahu vyslať na určité územie svojich misionárov, je tam popri šlachetnom úmysle šíriť kresťanstvo a prinášať dobrú zvesť prítomná aj túžba získať tých ľudí „pre seba“. Okrem toho boli v tom čase svetská a duchovná moc prepojené alebo prinajmenšom úzko spolupracovali. Preto je pochopiteľné, že ak sa Veľká Morava snažila vymaniť spod tlaku Frankov, bolo pre ňu dôležité, aby v politickej i v duchovnej rovine úzko spolupracovala a bola prepojená s Byzanciou.

Proti snahe cestovať do Ríma hovorí aj samotné pozvanie od pápeža Mikuláša I., ktoré dostali Cyril s Metodom v Benátkach. Ak by smerovali do Ríma, prečo by ich tam pápež pozýval? Skôr je reálnejšie tvrdenie, že sa dozvedel o ich prítomnosti v Benátkach aj o ich úmysle vrátiť sa do Konštantínopolu. Uvedomil si, že ak by sa ich plány naplnili, Veľká Morava by prešla spod rímskej pod byzantskú jurisdikciu.

B - cestovali do Ríma...

Podľa druhej teórie, ktorá má viac zástancov, sa Cyril a Metod chceli z Benátok vybrať do Ríma. Hlavným argumentom je tvrdenie, že len Rím mohol ustanoviť novú cirkevnú provinciu. Netreba však zabúdať, že ustanovenie samostatnej provincie mohli okrem Ríma uskutočniť aj Frankovia a tiež Konštantínopol. Frankovia však o to záujem nemali. Rím túto prosbu už raz nevypočul. Kto ju chcel uskutočniť, bol Konštantínopol. Zabúda sa na to, že Veľká Morava mala v tom čase status misijného územia, takže Byzancia sem mohla bez súhlasu Ríma poslať svojich misionárov a neskôr ju ustanoviť za svoju provinciu.

Ďalším argumentom je tvrdenie, že museli ísť do Ríma, pretože udalosti ktoré sa odohrali v Byzancii, boli nepriaznivé pre cestu do Konštantínopolu. Lenže, keď Cyril s Metodom odchádzali z Veľkej Moravy, vedeli len o odtrhnutí Bulharov od Byzantskej ríše. O tom, že v roku 867 po Kr. zvolal byzantský patriarcha Fócius do Konštantínopolu koncil, ktorý odsúdil vyslanie talianskych misionárov do Bulharska (ktoré bolo byzantským misijným územím), že Basileos I. zavraždil byzantského cisára Michala III. a vyhnal patriarchu Fóciusia, a že dôsledkom toho sa zhoršili vzťahy medzi Rómom a Konštantínopolom, o tom Cyril s Metodom vôbec nevedeli. Keď opúšťali Veľkú Moravu, Fócius bol ešte právoplatný patriarcha, takže odchádzali s vedomím, že môže ustanoviť novú provinciu

na Veľkej Morave a vysvätiť nových kňazov i biskupa. Ostatné okolnosti sa dozvedeli až neskôr v Ríme.

Tretí významný argument hovorí, že chceli do Ríma priniesť pozostatky sv. Klimenta (rímskeho pápeža). Toto tvrdenie sa opiera o tézu, že by bolo nezmyslom, aby tieto pozostatky preniesli najprv z Konštantínopolu na Veľkú Moravu, a potom ich niesli naspäť. Lenže ak by naozaj chceli priniesť pozostatky sv. Klimenta do Ríma, nenechali by časť jeho pozostatkov u Chazarov. A dôvod, prečo ich priniesli na Veľkú Moravu, bol jednoduchý - považovali ho za patróna svojej misie, a keďže misia na Veľkej Morave nemala byť ich poslednou misiou u Slovanov, zobrali ich so sebou. Je dosť možné, že na našom území nechali časť pozostatkov sv. Klimenta.

Treba sa spýtať niektorých cirkevných historikov, prečo vytesňujú byzantský rozmer misie Cyrila a Metoda a nasilu sa snažia vytvoriť z nich dvoch rebelov, ktorí sa za chrbtom svojho patriarchu v Konštantínopole snažili o šírenie rímskeho obradu a pripútanie Veľkej Moravy k Rímu (aspoň taký obraz som našiel v skriptách cirkevných dejín od slovenských autorov, ale aj v knihe jedného kardinála). Ak by sa ich misia od začiatku niesla v tomto duchu, bol by to prejav neposlušnosti voči patriarchovi Fóciusovi a byzantskému cisárovi Michalovi III. a zrada poslanca, s ktorým boli poslaní na Veľkú Moravu.

Diskusia v Benátkach

V tomto malebnom meste sa Cyril s Metodom zúčastnili diskusie s oponentmi, ktorí zastávali tento postoj: Slávenie liturgie je možné len v latinčine, v gréčtine a v hebrejčine, a preto nie je možné sláviť liturgiu v jazyku jednotlivých národov.

Postoj protivníkov bol nemenný a dogmatický, niesol sa v duchu otázky: Prečo Cyril s Metodom zostavili pre Slovanov na Veľkej Morave hlaholiku a v staroslovenčine ich učia a slúžia im liturgiu? Vo svojom postoji sa opierali o tradíciu, ktorá za bohoslužobné považovala len tri jazyky. Cyril však na ich postoj reagoval slovami, ktoré sa niesli v duchu humanizmu a hovoria o jeho múdrosti a veľkosti jeho osobnosti: „Či neprichádza dážd' od Boha na všetkých rovnako? A či slnko nesvieti na všetkých rovnako? A či rovnako nedýchame všetci rovnaký vzduch? Nehanbite sa uznávať iba tri jazyky a tým niest' zodpovednosť za to, že ostatné národy (ktoré im nerozumejú), sú hluché a slepé (k posvätným tajomstvám)?“

Vo svojej obhajobe sa oprel o slová Žalmu (95, 1): „Spievajte Pánovi pieseň novú, spievaj Pánovi celá zem!“ Ale aj o slová z evanjelia: „Je mi daná všetka moc na nebi aj na zemi, preto choďte a získavajte mi nasledovníkov vo všetkých národoch a krstite ich v mene Otca, Syna i Duchu Svätého...“ (Mt 28, 18-20) a „Choďte do celého sveta a všetkým ľuďom oznamujte radostnú správu“ (Mk 16, 15). Nakoniec Cyril siahol aj po Kristových slovách

farizejom a zákonníkom: „Beda vám, učitelia Zákona a farizeji! Ste pokrytci! Zatvárate ľuďom vstup do nebeského kráľovstva. Sami doň nevchádzate a tým, ktorí by chceli vstúpiť, bránite!“ (Mt 23,13).

Týmito slovami (ktoré sú zachytené v staroslovienskom preklade knihy Žitie Konštantínovo) Cyril s Metodom ubránili slúženie liturgie v starosloviencine pred neprijateľmi.

Zmena cieľa cesty...

Po zvážení všetkých argumentov môžeme s najväčšou pravdepodobnosťou povedať, že sa Cyril s Metodom chceli vrátiť z Benátok do Konštantínopolu. Nakoniec však predsa zavítali do Ríma, pričom malo ísť len o krátky pobyt.

Pozvanie od pápeža, ktoré zastihlo Cyrila a Metoda v Benátkach, ich potešilo. Koho by nepotešila možnosť „prezimovať“ v Ríme a nie v Benátkach. Nakoniec aj pre Cyrila s Metodom bola veľmi lákavá predstava, že zimu miesto v Benátkach strávia v Ríme. Víťali tiež možnosť vysvetliť pápežovi svoju koncepciu misijného pôsobenia a možnosť obhájiť svoje dielo a postáť sa na franských kňazov, ktorí im stále robili napriek.

Do Ríma dorazili v decembri 867 po Kr., pričom ich nepriviloval pápež Mikuláš I. (ktorý medzičasom zomrel), ale nový pápež Hadrián II. Počas pobytu v Ríme boli ubytovaní v byzantskom kláštore sv. Praxedy blízko chrámu Santa Maria Magore alebo v kláštore sv. Andreja pri kostole sv. Gregora Veľkého, čo opäť dokazuje, že ostali verní svojej byzantskej misii.

A práve v Ríme sa dozvedeli o udalostiach, ktoré sa odohrali v Byzancii. Rozhodli sa čakať, ako sa veci vykryštalizujú. Stále sa chceli vrátiť do Konštantínopolu a dotiahnuť svoju misiu do konca. Keď však riešenie neprichádzalo (nechceli sa nechať vtiahnuť do byzantských politických a cirkevných machinácií) a pápež im začal vychádzať v ústrety, vzdali sa myšlienkou na návrat a dali sa pápežovi k dispozícii.

Pápež Hadrián II. schválil ich misijné metódy, staroslovienské preklady písma a liturgických kníh (preklady kníh boli

slávnostne položené na oltár baziliky sv. Petra a bohoslužobné knihy na oltár baziliky Santa Maria Maggiore) a tiež liturgiu v starosloviencine. Odborníci sa zhodujú v tom, že Cyril s Metodom dostali schválenie slúžiť liturgiu v starosloviencine, ale nezjednávajú sa v tom, či išlo o rímsku alebo byzantskú liturgiu. Aj keby išlo o rímsku liturgiu, byzantský rozmer kresťanstva na našom území mal ostať zachovaný. Bolo znakom prozreteľnosti zo strany pápeža Hadriána II., že nechcel zasahovať do podoby, v ktorej Slovania prijali kresťanstvo. Vďaka tomu sme sa zaradili ku krajinám, ktoré dokázali v prijatom kresťanstve prepojiť prvky východného i západného kresťanstva.

Ďalší významný dátum sa spája s 10. marcom 868 po Kr., kedy bol Metod vysvätený za biskupa (vysvätil ho samotný pápež Hadrián II.) a ostatní z jeho sprievodu (vrátane Gorazda, Klimenta a Nauma) boli vysvätení za kňazov a diakonov (Angelár a Sáva). Podľa dohovoru medzi pápežom Hadriánom II. na jednej strane a Cyrilom a Metodom na strane druhej, mal byť pôvodne za arcibiskupa vymenovaný Cyril a Metod mal byť jeho zástupcom, no pre zhoršený zdravotný stav sa Cyril tejto ponuky zriekol. Zaujímavosťou je, že podľa svedectva písomných prameňov, bol za biskupa vysvätený aj Cyril. Toto svedectvo vydali Kliment a Naum. Ďalším dôkazom sú aj zobrazenia va v bazilike sv. Klimenta v Ríme, kde je Cyril znázornený ako východný biskup. Podľa odborníkov bol Cyril hlavnou postavou misie na Veľkej Morave, a tak by bolo zvláštne, ak by bol za biskupa vysvätený len Metod.

Čo bolo príčinou zmeny postoja Ríma k byzantskej misii? Pápež vedel, že ak ich chce (spolu s Veľkou Moravou) udržať pod rímskou jurisdikciou, musí im poskytnúť privilégium - použitie staroslovienciny (hlaholiky), ktoré by ich pripútalo k Rímu (starosloviencina sa po latinčine, gréčtine a hebrejčine stala štvrtým jazykom, v ktorom sa smela slúžiť liturgia). Takéto privilégium dostali ďalšie národy až v 20. stor. po Kr. Viem, že tento úmysel nie je vznešený a je skôr mocenským rozhodnutím, ale aj takéto rozhodnutia sú súčasťou kresťanských dejín.

Rovnaký cieľ, teda pripútanie Veľkej Moravy k Rímu, malo zabezpečiť aj ustanovenie hierarchie a samostatnej provincie. A dôvod prečo Slovania prijali toto rozhodnutie? Videli v ňom záruku zbavenia sa závislosti od Frankov a tiež istotu, že pápežova autorita a prestíž ich ochráni pred zasahovaním do ich právomocí zo strany Franskej ríše. Toto riešenie bolo prijateľné aj pre Cyrila s Metodom. Chceli

totiž, aby sa zachovalo dielo, ktoré na Veľkej Morave vykonali - aby Slovania kráčali svojou vlastnou cestou a rozvíjali svoju identitu, kultúru a jazyk.

Počas pobytu v Ríme sa Cyril s Metodom tešili veľkej priazni a úcte, pričom Cyril sa stal vyhľadávanou osobou zo strany učencov, s ktorými diskutoval o filozofických a teologických problémoch (vynikal predovšetkým znalosťou mystických spisov Dionýza Areopagitu, ktoré boli vtedy „in“).

Cyriľova smrť a Metodovo poslanie

Do ďalších udalostí zasiahla smutná udalosť. Cyril bol v tom čase veľmi zoslabnutý a rozhodol sa vstúpiť do kláštora (meno Cyril prijal z úcty k Cyrilovi Alexandrijskému). Skutočnosť, že išlo o grécky kláštor, znovu len potvrdzuje, že vždy ostal verný byzantskému obradu. Potvrďujú to aj jeho slová: „Odteraz nie som ani sluhom cisára (byzantského), ani nikoho iného na zemi“. Po asi päťdesiatich dňoch života vášťore však 14. februára v roku 869 po Kr. Cyril zomiera.

Jeho posledné slová patrili modlitbe za ľud na Veľkej Morave a v Panónii (prosil Boha, aby ich ochraňoval) a tiež Metodovi (povzbudzoval ho, aby pokračoval v diele, ktoré spolu začali). Keď sa pápež Hadrián II. dozvedel o Cyrilovej smrti, vyhlásil v Ríme sedemdnňový smútok. Metod následne požiadal pápeža, aby mohol odísť pochovať svojho brata do Byzancie. Po prvotnom súhlase však pápež s touto myšlienkou nesúhlasil a nechal Cyrila pochovať v Ríme (v bazilike sv. Klimenta).

Potom Metod prijal menovanie za arcibiskupa a titul pápežský legát pre slovanské národy. Bolo ešte potrebné vymyslieť, ako to celé uskutočniť. Pápež Hadrián II. tušil, že Frankovia by mohli robiť problémy. Preto obnovil metropolitné sídlo v Sirmium (ktoré vďaka Avarom zaniklo), jeho hranice rozšíril o slovanské misijné územia (Veľká Morava, Panónia...) a na čelo tejto diecézy vymenoval práve Metoda.

Z Ríma si Metod od pápeža odniesol poverenie (bula Sláva Bohu na výsostiach), ktoré bolo určené kniežatám Rastislavovi (moravské knieža), Svätoplukovi (nitrianske knieža) a Kocelovi (knieža Panónie - juhozápad dnešného Maďarska). Metod bol ustanovený za arcibiskupa Panónie a Veľkej Moravy (toto arcibiskupstvo bolo prvým slovanským). Jeho najbližšia cesta viedla do Panónie, kde chcel prvými krokmi začať naplňať svoje poslanie.

Tomáš Hupka

V predchádzajúcich dvoch číslach časopisu Slovo z Britskej Kolumbie sme uverejnili prvé dve časti seriálu „Po stopách našej identity“ od pána Tomáša Hupku, ktorý je jedným z najaktívnejších blogerov na www.tyzen.sk. Boli to Časť Prvá dotyky kríža - po stopách našej identity 1 (Slovo z BK, Jeseň-Zima 2010) a Misia dvojkríža - po stopách našej identity 2 (Slovo z BK,

Jar 2011). V tomto čísle uverejňujeme tretiu časť, ktorá je skrátenou verziou blogového príspevku Zápas o novú provinciu - po stopách našej identity III (pozri <http://blog.tyzen.sk/tomas-hupka/>). Príspevok uverejňujeme s dovolením pána Tomáša Hupku, za čo mu vyslovujeme srdečnú vďaku.

Jožo Starosta

Kto je sr. Lea Mária?

Sr. Lea Mária, civilným menom Jaroslava Staršia, je Slovenka. Absolvovala Fakultu humanitných a prírodných vied v Banskej Bystrici, kde študovala dejepis a telocvik. Bola reprezentantkou Slovenska v behu na lyžiach. Jej spolužiačka z vysokoškolských štúdií, pani Olga Slobodníková, o nej hovorí: „Jarka bola a je veľmi ľudská, príjemná, skromná. Vyžaruje z nej pokoj a pohoda. Je hĺbavá a dokáže veľmi pozorne počúvať a múdro poradiť“.

V r. 2004 sa pani Jaroslava Staršia rozhodla pre život v Misijnej Kongregácii Služobníč Ducha Svätého. Po roku postulátu a dvoch rokoch noviciátu zložila v júli 2007 1. sľuby. Hlavným celebrantom slávnosti bol otec biskup Tomáš Galis. V súčasnosti je na misiách v misijnom stredisku Bogia, v provincii Madang, v Papua New Guineae.

Prečo píšem o sr. Lei Márii?

Mal som viacero dôvodov, ktoré ma nabádali napísať tento článok. Jeden z nich bol taký detský. Keď som mal 4-5 rokov rád som listoval v starých časopisoch, hlavne v brožúrkach "Zo Slovenských Misií". Táto záľuba v poznávaní života našich krajanov pôsobiach v exotických krajinách u mňa pretrváva.

Medzi nostalgické dôvody patrí spomienka z vysokoškolských čias, keď sme chodili na zimný štadión s očakávaním či vynikajúci slovenský hokejista Jano Starší spolu s Golonkom a Černickým aj tentoraz rozhodnú o víťazstve Slovanu. A Jano Starší a sr. Lea Mária (Jaroslava Staršia) majú ten istý rodový koreň a rovnako, hoci iným spôsobom, šíria (šírili) dobré meno Slovenska.

Mám aj ambiciózný dôvod. Slovo z Britskej Kolumbie má dobrý ohlas medzi čitateľmi. Verím, že si čitatelia radi prečítajú články nielen o Slovákoch žijúcich v Britskej

Kolumbii, ale tiež o našincoch roztrúsených po celom svete.

Treba mi spomenúť aj svetonázorový dôvod. Neverím na náhody. Ak ma niekto požiadala o dovoľenie uverejniť fotografiu z webovej stránky, ak s tým súhlasím a moja emailová adresa sa tak dostane do zoznamu adresátov, ktorým je preposlaný list od sr. Lei Márie, tak za tým je Plán. Pokúšam sa ten plán rozlúštiť.

Hlavným dôvodom pre napísanie tohto článku je však to, že život sr. Lei Márie, jej skúsenosti, postrehy, jej stretnutia s núdzou, nebezpečenstvom, vierou a odovzdanosťou a jej túžba pomáhať bližným môžu byť inšpiráciou pre každého jedného z nás.

Z listov sr. Lei Márie

Júl 2010

Srdečne vás pozdravujem v deň, keď študenti na Slovensku začínajú svoje letné prázdniny. Aj tu v PNG majú študenti prázdniny, ale polročné, 2-týždňové. Tu v Bogia, v našej Holy Spirit High School, sme veľmi pekne oslávili sviatok Zoslania Ducha Svätého. V nedeľu sme mali v školskej kaplnke slávnostnú svätú omšu s tradičnými spevmi a tancami, ktoré si študenti pripravili. Popoludní bol zábavný a športový program a večer spoločná večera, ktorá bola o niečo pestrejšia a bohatšia ako po iné dni. Spomínam to preto, že raz, keď sme preberali ľudský organizmus, som sa žiakov pýtala, čo mali na obed. Odpovedali ryžu a tinfish (ryby z konzervy). „A čo ste mali večera na večeru?“ - „Ryžu a tinfish.“ - „To máte každý deň len ryžu a tinfish?“ - „Áno.“ - „A v nedeľu?“ - „Ryžu a tinfish.“ Na raňajky dostane každý len balíček slaných tvrdých keksov. Žiadny čaj, alebo káva. Len voda. Spolu s ryžou a tinfish je to ich každodenná strava a dá sa povedať, že celoročná s výnimkou prázdnin, keď idú domov.

Mňa osobne sa veľmi dotkol Turičný pondelok, kedy sme mali sv. omšu na Vrchu Ducha Svätého, ktorý sa vypína nad našou školou. Stál tu prvý kostol v okolí a bol tam prvý kláštor našich SSPS sestier a pátrov SVD v Bogia. Pátri sem prišli v roku 1901 a sestry o štyri roky neskôr. Vybrali si toto miesto na vrchu, napriek ťažkostiam s vodou, pretože sa tam cítili bezpečnejšie, trochu mimo od bojujúcich dedín. Komunity boli počas 2. svetovej vojny zatvorené. Japonskí vojaci uväznili všetkých misionárov. Naš kláštor bol znovu vybudovaný a otvorený v roku 1959, ale už na novom mieste – v katolíckej misii Bogia.

Ja som si v Bogia už zvykla, učenie sa mi páči a tiež som rozbehla streťka s dievčatami. Dni mi plynú veľmi rýchlo, každý deň sa niečo deje. Aj v komunite sa musíme vysporiadať stále s novými a novými problémami. Dom je už starý a zišla by sa poriadna rekonštrukcia. Momentálne máme obdobie sucha, nepršalo už dva mesiace a musíme šetriť vodou. Je však menej komárov, čomu sa ja osobne veľmi teším. Na druhej strane bojujeme s potkanmi, no zatiaľ nemáme šancu. Je ich priveľa, pasce nepomáhajú, všetko musíme zatvárať do plechových krabíc a skriň. Najhoršie je to v noci, keď sa každú chvíľu budím, pretože mám nočných návštevníkov priamo v izbe. Zdá sa, že jediné čo by mohlo pomôcť sú mačky :-).

November 2010

Od môjho posledného listu uplynul už nejaký čas. Po predchádzajúcich nepokojoch v Bogia, to bol čas pokojnejší, takže sme sa naplno mohli venovať našej práci v škole. Kedysi som spomenula, že by som rada rozbehla projekt "Biblia" s dievčatami, ktoré sa zúčastňujú nedeľných stretnutí. Veľmi túžili mať vlastné anglické Biblie. Podarilo sa! Vďaka modlitbám vás všetkých a tiež vďaka

Na druhý deň nás čakalo veľa práce. Páter spovedal a ja som mala spolu s miestnym katechetom pripraviť dva páry na prijatie sviatosti manželstva a ďalšie tri na krst ich detí. Teda oni už boli pripravení, ale vysvetliť im obrad a zapísať potrebné základné údaje. A tu nastal veľký problém s menami a dátumami narodenia, no nejakto sme to po dvoch hodinách dohadovania vyriešili.

Potom sme mali sv. omšu a po malom občerstvení páter vyzval ľudí, ktorí majú nejaké zdravotné problémy, aby prišli. Mali

na divadlo – smiali sa, plakali... Jedným z dôvodov násilia v rodinách je nepochopenie rovnosti mužov a žien, túžba po moci, ale tiež tradičná viera, ktorá je zakorenená veľmi hlboko. Počas dvoch rokov učenia v škole som to spozorovala aj na našich študentoch. Viera v ich duchov, v čarodejníctvo a mágiu je stále veľká.

V priebehu tých dvoch mesiacov sme mali len jednu negatívnu skúsenosť. Počas jedného predstavenia začali niektorí muži šomrať a vyhrážať sa a ženy s deťmi sa na ich

štedrému sponzorovi zo Slovenska. Na stretká prichádza pravidelne okolo 35 – 40 dievčat. Rozoberáme dôležité témy, ktoré zaujímajú mladých ľudí v ich veku. Je tam tiež čas na meditáciu, modlitbu, tanec a spev.

Boje medzi dedinami utíchli, ale teraz je tu ďalšia hrozba. Sopka na ostrove Manam sa prebudila zo spánku a dymí. V noci môžeme aj z okien nášho domu vidieť oheň. Posledná silná erupcia v roku 2006 zničila polovicu ostrova Manam. Našťastie nikto neprišiel o život, nie tak ako dva roky predtým. Aj ľudia z pobrežia boli pripravení na evakuáciu, niektorí aj ušli do hôr, lebo sa obávali tsunami.

V čase trištvrtročných prázdnin som využila možnosť týždenného „výletu“ do buša. Našu 4-člennú výpravu viedol Fr. Adrian z neďalekej farnosti Banara, bol v nej ešte jeden seminarista, katechéta a ja. Najskôr sme išli asi 3 hodiny autom po ceste-neceste a to veľmi pomaly. V poslednej dostupnej dedinke sme auto odstavili a zverili do opateru miestnych obyvateľov. Mali sme tam aj sv. omšu. Potom sme už museli celý týždeň putovať pešo. Prvý deň to bolo 6 hodín, kým sme došli do ďalšej dediny. Bolo to vyčerpávajúce. Keď sme konečne večer dorazili do dediny Pati bola som v šoku lebo som sa ocitla takmer v dobe kamennej. Víťali nás polonahí ľudia žijúci vo veľmi biednych podmienkach. Pridelili mi malú polochatru, ktorá mala jednu stranu otvorenú, ale aspoň chránila pred prípadným dažďom. Pripravila som si matrac a zavesila sieť proti komárom (bez nej by som to asi neprežila). Ťažko sa mi zaspávalo, fantázia fungovala naplno, keď som si predstavila čo „všetko“ ma môže prísť v noci navštíviť. Asi po hodinovom počúvaní zvukov z buša som sa zverila pod ochranu Panny Márie a zaspala.

sme so sebou nejaké lieky, obväzy, náplaste a veci na základné ošetrovanie. Tak sa zo mňa stala na chvíľu zdravotná sestra. Ľudia boli veľmi srdeční a vďační. Žijú len z toho čo si ulovia, prípadne dopestujú. V podstate jedia len raz za deň. Ale boli veľmi štedrý a chceli sa podeliť so všetkým, čo mali. Najviac ma šokovalo, keď som si pýtala nôž od jedného starkého. Chvíľu sa obzeral okolo seba a potom mi povedal: „Počkaj sestra.“ Vzal kus kameňa, okresal ho iným kameňom a podal mi práve vyrobený kamenný nôž. Nuž podarilo sa mi ním rozrezať špagát.

Ďalší deň sme kráčali vyše 8 hodín do inej dediny. Trikrát sme prebrodili tú istú rieku, presekávali si chodník. A ja som spomínala na môj posledný výlet v Terchovej a naše pekné, pohodlné chodníčky... Takto sme za ten týždeň navštívili 5 dedín a veľkým okruhom sa vrátili k nášmu autu.

Napriek tomu, že som si z tohto výletu priniesla poriadnu únavu a prvú maláriu, bol to pre mňa neopísateľný zážitok, pretože som videla odlišnú časť Papuy, tú menej civilizovanú.

December 2011

Rada by som sa s vami podelila so svojou skúsenosťou s projektom „Proti násiliu v rodinách“, ktorý sme realizovali v októbri a novembri. Tu v Bogia sme vytvorili dve skupiny po sedem ľudí a pripravili sme program, ktorý sme potom chodili počas víkendov prezentovať do dedín a na miesta, kde je zložitý prístup. V našom programe sme okrem predstavenia problému násilia, mali diskusiu, kvíz, pantomímu, krátke divadlo, prácu v skupinách a spoločné modlitby. Ľudia sa zapájali a reagovali veľmi spontánne hlavne

príkaz rozchádzali do svojich príbytkov. Potom rozčúlene diskutovali vo svojom jazyku, ktorému sme nerozumeli. No pochopili sme, že nie sme vítaní. Cestou späť nám jeden zo sprievodcov vysvetlil, že v tejto komunite sú veľké problémy a že je na „vojnovom chodníku“ so susednými komunitami. Ženy tam nemajú žiadne práva a deti nemajú možnosť vzdelania. Náčelník dediny, „Big man“, to riadi takýmto spôsobom a nikto nemá odvahu to zmeniť. Katechéta, ktorý medzi nich chodieval raz za mesiac to vzdal, lebo skoro prišiel o život.

Všeobecne to však bol veľmi pekný čas a počas cestovania a putovania sme mali aj veľa zábavy. Ja som sa učila od mojich „kolegov“ relaxu a radosti z tých najmenších vecí a oni, ako povedali, sa učili odo mňa zodpovednosti a dôvere v Boha. Navzájom sme sa povzbudzovali, najmä keď sme museli veľa šlapať, aby sme dosiahli náš cieľ. Na jednom takomto „výlete“ sme museli sedemkrát prekonať tú istú rieku a samozrejme potom opäť sedemkrát na ceste späť. Mosty boli dosť chatrné a na dvoch miestach žiadne, takže sme sa, hoci nedobrovoľne, okúpali.

V tomto momente sa snažím predstaviť si zasnežené adventné ráno s rorátmami... tu Advent nemá také čaro ako u nás. Aj ja sa síce skoro ráno zobúdzam do tmy a zapalujem si v izbe sviečku, ale keď sa rozvidnie, všetko je zelené a rozkvitnuté a čaká nás ďalší horúci deň alebo poriadny lejak. No ale na tom Advent nestojí. Advent je príprava srdca a tá je možná rovnako v tropických horúčavách i v mrazivých dňoch.

V modlitbe a láske Ducha Svätého, Sr. Lea Maria, SSPS

Úvod napísal a listy sr. Lei Márie skrátil Jožo Starosta

Predchodca Skytrainu

Každý, kto teraz býva vo Vancouveri a okolo Vancouveru, vie o Skytraine, o tomto modernom "Rapid Transit System". Ale starší ľudia, ktorí žili v 40-tych a začiatkom 50-tych rokov minulého storočia, možno budú pamätať, že sa mohlo vtedy ísť vlakom z Vancouveru až do Chilliwacku. Železnica sa volala "B.C. Electric". Neskoršie bola známa ako "B.C. Hydro" a potom ako "Southern Railway of British Columbia". Kol'ajnice je možné ešte vidieť na viacerých miestach.

Na fotke, ktorá je asi z roku 1952, sú dvaja chlapi z našich starších slovenských rodín, ktorí pracovali ako robotníci pre "B.C. Electric". Ich prácou bolo udržiavať kol'ajnice v poriadku a naprávať veci, keď bolo treba. Chlapi sedia na "speederi", na ktorom sa vozievali každý deň do práce. "Speeder" letel dosť rýchlo a mal svoj zvuk "Put! Put! Put! Put! Put!" Keď si to počul, vedel si, že niečo ide.

Na ľavej strane "speedera" sedí šofér Peter Shelling (vtedajší "foreman" skupiny chlapov pracujúcich pre B.C. Electric). Na pravej strane je robotník, Ján Šebest. Peter prišiel do Kanady z Oravy a bol bratom Blahoslavenej Zdenky Schelingovej. Ján Šebest prišiel z Vikartoviec a býval dlhé roky v Surrey, zaraz pri moste "Patullo Bridge" na ulici Liverpool, kde ste mohli nájsť rad radom tri ďalšie domy druhých známych slovenských rodín: Petrenčíkovcov, Vitkajovcov a trochu ďalej ešte aj Kiktovcov (rodičia Mary Benešovej).

Ján si potom kúpil dom zaraz pri slovenskom kostole sv. Cyrila a Metoda na Sapperton, v New Westminsteri. Vždy si ho videl okolo kostola čistiť chodníky s metlou alebo s lopatou, keď napadol nejaký sneh. Kňazi zo slovenskej farnosti ho mali veľmi radi.

Ed Starick

Kelowna, moje mesto

Uplynulo pár dlhých mesiacov, možno dokonca aj rok odkedy som písal do Slova naposledy a ešte viac času uplynulo odvtedy čo som sa presťahoval do Kanady. Keď to teraz tak spätne počítam, tak v lete to budú tri roky. Pamätám si, akoby to bolo včera, keď som doletel do Vancouveru a privítalo ma nádherné počasie, no nemal som času nazvyš, aby som si ho užil, pretože už som musel vyraziť na cestu do mojej finálnej destinácie - Kelowny.

Kelowna ma vtedy očarila hneď na prvý pohľad. Neviem, či to bolo tým, že tu bolo ešte krajšie počasie ako vo Vancouveri alebo tým, že som sa cítil ako na dovolenke niekde v Stredomorí. Atmosféra, ktorá ma tu čakala, bola jednoducho fantastická a určite k tomu prispel aj fakt, že mesto samotné nie je príliš veľké, takže som tu nemal pocit ruchu alebo nervozity.

Odvtedy sa však veľmi veľa zmenilo a verte či nie, k lepšiemu. Pamätám si, ako som v roku 2009 sedel v autobuse na ceste z Wal-Martu do školy, ktorý stále chodí po Highway 97 a zamýšľal som sa nad tým,

že prečo je to mesto rozdelené na tri časti. V downtowne chodili turisti v šľapkách do kaviarní ako na riviére, no keď opúšťali mesto po diaľnici smerom na sever do Kamloops, prechádzali cez kvázi „industriálnu zónu“, kde boli len servisy, sklady a autobazáry. No a potom ešte časti ako Rutland, kde vtedy bývali nielen, ale väčšinou ľudia zo sociálne slabších skupín. Bolo to pre mňa zaujímavé sledovať, lebo na Slovensku som takéto delenie nikdy nepostrehol. Tam bolo normálne, že sused si postaví nový dom vedľa starších „kockatých“, ktoré boli postavené ešte za predchádzajúceho režimu. Možno je to aj kóli tomu, že na Slovensku ešte vtedy neboli také veľké rozdiely medzi ľuďmi, ale v prípade Kelowny to bude skôr asi tým, ako rýchlo toto mesto za posledné roky rástlo.

Dnes po troch rokoch chodím po meste, chvalobohu už nie autobusom, a nestáčim sa čudovať ako rapídne sa veci menia. Minulé leto som šiel na Slovensko na tri mesiace a keď

som sa vrátil, tak som si všimol, že na ulici, po ktorej som chodil denno denne, vyrástlo zopár nových budov. Väčšina z nich boli administratívne budovy, ale našli by sa medzi nimi aj nejaké rodinné domy. Ja som bol z toho v šoku, lebo som vedel čo všetko obnáša postaviť budovu, pretože moji rodičia pracujú v oblasti realít. Tak som šiel o ulicu ďalej a všimol som si, že križovatky boli prerobené, na lampách pribudli živé kvety a dokonca, ešte aj McDonald's bol vynovený.

Očividne unesený som šiel za kamarátom, ktorý študuje financie a pohybuje sa v business sfére a opýtal som sa ho, že čo sa to vlastne deje. Povedal mi, že mesto Kelowna schválilo plán na revitalizáciu a akoby toho nebolo málo, investori z Alberta tu mali záujem začať podnikáť. Výsledkom toho bolo niekoľko novo-otvorených reťazcov rôznych obchodov od reštaurácií cez obchody s nábytkom až po autorizované servisy. A vtedy mi napadli dve veci. Jedna, že to čo hovorí, má zmysel, lebo mesto má celoročný potenciál prilákať ľudí. V lete na piesočnaté pláže pri jazere a v zime na relatívne lacnú a dobrú lyžovačku. Druhá vec, ktorá mi tiež napadla, je, že ľudia, ktorí tu už bývali predtým, získavajú na tom hneď dvakrát. Jednak sa im zvyšuje hodnota bytov/domov resp. pozemkov a každým rokom bývajú v krajšom prostredí. A z toho druhého dôvodu sa teším aj ja a najlepšie je, že ma to nestojí vôbec nič navyše.

Okrem toho čísla hovoria svoje. Keď som sem prišiel v roku 2009, Kelowna mala tesne pod 100 000 obyvateľov, dnes má čosi pod 120 000, takže určite má čo ponúknuť a mňa osobne to len a len teší.

Štefan Mesároš, jr.

Vojvodinskí Slováci v Kanade

Matica Slovenská v Srbsku, Miestny odbor v Kysáči spolu s Kanadským Slovenským inštitútom v Toronte v nedeľu 1. apríla 2012 o 6:00h večer (srbského času) úspešne zorganizovala prezentáciu knihy „Vojvodinskí Slováci v Kanade“, autora Ondreja Mihála, inak rodáka zo Silbaša (od roku 1968 žijúceho v Kanade).

Prezentácia knihy sa konala vo vyplnenej sieni Slovenského národného domu (SND), čo svedčí, že kysáčsky Slováci sa chcú informovať o tom ako žijú ich krajanovia v Kanade.

Predseda Matice Slovenskej v Kysáči a čestný predseda Matice Slovenskej v Srbsku Rastislav Surový (vľavo) a autor knihy Ondrej Mihál.

Program sa začal spevom Mužskej a Ženskej spevackej skupiny KIS Kysáč pesničkou „Kysáčska“, potom vystúpili recitátorky, žiačky Základnej školy „Ľudovíta Štúra“, Maja Vargová a Marina Kollárová ako aj novinárka Milina Chrtánová, ktorá predviedla báseň „Otcova roľa“. Úvodné slová a zhrnutie knihy povedal predseda Matice Slovenskej v Kysáči, pán Rastislav Surový. Po ňom nám dôkladne o knihe povedal Ondrej Mihál. Rozprávačským darom jeho bezprostredného priblíženia histórie i súčasnosti života Slovákov v Kanade, ich spólná náležitosť k domovine, z ktorej si v rôznych vlnách vysťahovalectva a emigrácie vzali tie najpozitívnejšie príklady pre ďalšie generácie, ale aj nábádaním k ostrážitosťi voči uchovaniu si slovenskosti tak v prejavoch všedného života ako aj v pôsobení cirkví, keď v cudzojazyčnom väčšinovom prostredí aj tá najodolnejšia slovenská náštúra sa stáva čoraz menej odolnou.

Ondrej Mihál vo svojich pracovných aktivitách sa špecializuje na informačné technológie, grafický dizajn, umeleckú fotografiu a žurnalistiku v celej jej rozsahu.

Autor článku Ivan Klínko (vľavo) spolu s Ondrejom Mihálom.

V roku 1995 založil v Toronte Kanadský slovenský inštitút, na čele ktorého stojí dodnes. Napísal a vydal knihy venované histórii kanadských Slovákov.

Ivan Klínko, Vojvodina, Srbsko

Ivan Klínko sa narodil v Srbsku. Má 16 rokov a študuje na Gymnáziu v Báčskom Petrovci. Jeho predkovia prišli na „Dolnú Zem“, do Kysáča zo Slovenska r.1786. Slovensky sa učil doma a v slovensko-srbskej škole. Gramatiku článku som neupravoval. Úmyselne. Pozrite ako, takmer bez chyby, je článok napísaný. Gratulujeme

Jožo Starosta

Flowers for Morana

“Honey, I’m back.”

You don’t reply. You never do. You haven’t spoken to me in months. I miss your voice.

“How was your day?”

Still nothing. Undeterred as always, I continue with the pattern of conversation I’ve followed for what feels like forever.

“My day was great today! Work was normal – busy as ever for this time of year. Oh! You remember that garden we started planting? So many of our plants bloomed, I had to take some for you. I know it’s not the fanciest, but they’re all so beautiful! See, the honeysuckle; the daffodils – such a bright yellow, aren’t they? I know you just love this colour; oh, look at the zinnia; the beautiful chrysanthemums, some baby’s breath; a rose – only one bloomed, but I wanted you to have it; there’s these pretty orange blossoms

from the neighbour’s trees; a bit of the ivy from the wall by our room; and even a bit of aloe I found in our yard.”

You’re as silent as ever. I’m sure I must look like a complete fool, talking so animatedly and getting no answer.

“The kids are doing well. The dog’s great too – though she rolled in something rotten again on Thursday. They all miss you.”

Gosh, I miss your voice. And your smile. I haven’t seen your face in so long.

“I miss you so much, Morana.”

You still say nothing. I don’t expect you to.

“Goodnight, honey. I’ll see you next week.”

I go home, leaving the mismatched bouquet in a small vase on the ground by the stone bearing your name.

Author: a high school girl

Inšpiračná úvaha, poviedka, báseň...

Si stredoškolačka, stredoškolák? Napísali ste krátku úvahu, poviedku, bájku alebo fikciu, ktorá môže byť inšpiračná, povzbudivá aj pre iných? Ste na to hrdí? Podelte sa s nami aj s ostatnými čitateľmi časopisu Slovo z Britskej Kolumbie o svoju tvorbu. Každý Váš príspevok, ktorý spĺňa tieto podmienky uverejníme na webovej stránke časopisu www.sk-bc.ca. Najlepšie uverejníme v nasledujúcom čísle časopisu. Jedného vyžrebovaného autora čaká odmena \$50. Vaše príspevky, nepresahujúce 400 slov, pošlite na jozef.starosta@sk-bc.ca alebo cez www.facebook.com/jozef.starosta do 15.mája 2012. Príspevok môže byť napísaný slovensky alebo anglicky. Neodmietneme ani českú tvorbu.

Inspirational reflection, story, poem...

Are you a highschool student? Have you written a short reflection, short story, or a piece of fiction which may be inspiring or touching for others to read? Are you proud of your creative work? Share it with us and all the readers of Slovo from BC magazine. Each entry that meets the criteria above will be published on www.sk-bc.ca. The top entries will be published in the next printed volume of Slovo magazine. One lucky author will be the recipient of a \$50 draw-prize. Submit your entries of 400 words or less to jozef.starosta@sk-bc.ca or www.facebook.com/jozef.starosta before May 15th, 2012. Your entry can be written in Slovak or English. Entries written in Czech will also be accepted.

Koncert Ivana Ženatého ve Vancouveru

Pan doktor nám tentokrát pootevřel dvířka do ráje

(Odpověď pražského houslového virtuóza Ivana Ženatého na nepřilíš hlubokomyslnou otázku novináře proč hraje na housle byla, že se tím dotýká nebes.)

Nejsem erudován k napsání odborné recenze houslového koncertu. Přijměte proto pouze zcela osobní dojmy z tohoto mimořádného večera.

Je šedivý vancouverský přehánkově - nevládný čtvrtek 3. listopadu. Noviny a televize plné Řecka – EU problémů, G – 20 zápasí v Cannes s perspektivou krachu řecké vlády a hrozbou rozšíření epidemie do Itálie, Španělska a Portugalska, prezident Sarkozy předpovídá rozpad EU pokud se rozpadne Eurozóna, svět se potácí bezhlavě směrem k ekonomickému krachu, a pohled na zbytek našich úspor na stará kolena nahání hrůzu z bydlení pod mostem.

Navíc trávím dvě hodiny na křesle zubaře, který se snaží záplatovat můj stáří se drolicí chrup. V prohlubující se beznaději se začínám ptát, zda tahle, čím dále tím více náročná, údržba nutná k fyzickému přežívání má vůbec nějaký odpovídající smysl a cíl. A pak si vzpomenu, že nás pan doktor Viktor Neumann po asi roční přestávce opět pozval na koncert. Vsoukám se tedy do svátečního saka, dojezu do krásného Rothstein Theatre a spolu s více než dvěma stovkami českých a slovenských přátel a krajanů usednu do hlediště.

Z květinami vyzdobeného jeviště nás přivítá usměvavá tvář našeho pana doktora následovaná půldruhou desítkou členů amatérského sboru „Great Moravian Choir“, který nedávno ve Vancouveru založil operní zpěvák Pavol Šimonič. Přednesou čtyři klasické sborové písně a z jejich tváří čteme entuziasmus, se kterým tato skupinka nadšenců program nastudovala. Radost jiskřící v jejich očích je nakažlivá. Možná tedy ona „údržba“ přece jen nějaký účel splňuje.

Po nich vstupuje na pódium skromný elegantní mladý muž, který svírá v ruce dvěstěšedesát let historie klasické hudby zakletých do spanilého dřeva. Maestro Ivan Ženatý, přední evropský koncertní houslista a jeho housle z dílny Giuseppe Guarneriho. Opatrně podloží bradu bílým kapesníkem a přiloží smyčec ke strunám. Za brilantního doprovodu klavíristy, dirigenta a skladatele, pana Stanislava Bogunia, rozechvějí se čtyři struny a ze staletého dřeva houslí zazní rajské tóny české klasické hudby. Bohuslav Martinů a Antonín Dvořák. Dvě stovky českých a slovenských dušiček v hledišti, stejně ustaraných jako ta moje, se rozechvějí. Starosti šedivých dnů zvolna odprýskávají z našich srdcí, zavíráme oči a propadáme se do snu o ráji. To nehrají ruce virtuóza, to nám

tedy smyslu našich životů. Dvířka ráje se pootevřela...

Dojati stojíme a aplaudujeme. Skromný kouzelník staletého nástroje přidává další okamžiky ráje v tónech Čajkovského a Bizeta. „Pane doktore, nic už nás nebolí, tahle pilulka je zázračná. Ta naše všednodenní údržba našla svůj smysl a cíl.“ Přeplnění vděkem postáváme se sklínkou ve foyeru. Vždyť jsme díky našemu panu doktorovi nemuseli za tímto zážitkem do Carnegie Hall, do Londýna, Paříže či Prahy. Zázračnou pilulku lásky nám přivezl až k prahu našich domovů. Její účinek ve mně doznívá ještě dlouho po návratu do vancouverského listopadového večera a prude se svažující křivka jiných, většinou nedůležitých hodnot naší civilizace už mi nepřipadá tak katastrofická. Vždyť naše umění a kultura se stále ještě dokáží dotknout hvězd ...

Z hloubky srdce děkuji, milý kolego a příteli Viktoro, a moc doufám, že ta jiskřička ráje, kterou jsi nám ukázal, vydrží až do Tvého příštího recepisu. Moc také doufám, že i pro Tebe, jako celoživotního nadšeného houslistu, byl nejen samotný koncert, ale i následující noční posezení s hostujícími umělci, spojené s možností si s nimi zahrát a navíc si i ozkoušet struny vzácného Guarneriho, odměnou za všechnu práci s opět vynikající produkcí a snad i zárukou toho, že další smyčcový koncert nám nabídneš v nepřilíš daleké budoucnosti.

Tvůj vděčný Josef Skála

jeho srdce nabízí naději. Naději, která zvolna přerůstá náš původní pocit příjemného bezpečí peřinky české hudby dětských snů a tepla maminky našeho slovanství.

V druhé části koncertu se nám již zcela otevírá brána k vrcholům naší kultury a tedy civilizace. Bravura špičkových trylků Pabla de Sarasate, Niccolò Paganiniho a Maurice Ravela se zdá dotýkat hvězd tak jako každý vrcholný umělecký zážitek. Drtí nás a povznáší zároveň. To už nejsou pouze tóny čtyř strun velebného nástroje, to je symfonický orchestr, který zpívá chorál překračující hranice čehokoliv reálného. Chorál smyslu a důvodu našich životů. Ne prsty houslisty, ale jeho srdce dokázalo odkrýt v houslích i stopy všech umělců, kteří je v paměti dřeva zanechali za více než čtvrt tisíciletí. Pouhá bravura technického mistrovství by tohle nedokázala. Tak, jako v každém silném uměleckém díle, technika je pouhým schodištěm k dosažení oltáře krásy a lásky, tedy účelu naší existence na této bolavé planetě. Umění hudebníka zde přerůstá do mystické schopnosti dát nám nahlédnout do nesmírnosti života věčného.

Moje vnímání výjimečnosti tohoto hudebního prožitku bylo zde, na rozdíl od jiných špičkových koncertů zakotvených v mé paměti, znásobeno rezonancí srdcí přátel, kteří ho se mnou sdíleli. I oni asi přestali dýchat, takže i pád špendlíku by zazněl jako zvon v chrámové lodi katedrály. Katedrály, ve které jsme v tom okamžiku všichni seděli, chrámu, ve kterém nás rajská hudba přivedla k bráně pochopení a lásky a

Slovenské zahraničie má nový portál

Pracovníci Ústavu pre Slovákov žijúcich v zahraničí, pod vedením predsedu ÚSZZ p. Milana Vetráka sa na stretnutí s viacerými zahraničnými i domácimi Slovákami v Bratislave v októbri minulého roku dohodli o spolupráci pri návrhu a prevádzke nového portálu pre Slovákov žijúcich v zahraničí. Tento portál má presne takú URL adresu, akú by ste asi predpokladali pre slovenské zahraničie: www.slovenskezahranicie.sk. Stretnutie malo formu pracovného seminára a zúčastnili sa ho hlavne prevádzkovatelia krajaných portálov v zahraničí.

Boli medzi nimi Milina Sklabinská zo Srbska, riaditeľka Ústavu pre kultúru vojvodinských Slovákov (www.slovackizavod.org.rs), Štefan Bujalka z Nemecka, ktorý publikuje informácie o činnosti Slovensko-nemeckého kultúrneho klubu s prepojením na ďalšie nemecké krajané združenia i na slovenské spolky v iných štátoch (www.slovenskyklub.eu), Jozef Starosta z kanadského Vancouveru, ktorý je tvorcom portálu o Slovákoch žijúcich v Britskej Kolumbii (www.bc-sk.ca, www.islovak.sk) a doteraz vydal 13 čísel časopisu Slovo z Britskej Kolumbie, Igor Kruták, ktorý spravuje v Českej republike najúspešnejší portál slovenskej menšiny (www.somvprahe.sk), Imrich Fuhl z Maďarska, ktorý je známy ako tvorca najúspešnejšieho portálu o Slovákoch žijúcich v jeho domovskej krajine, (www.luno.hu, www.oslovma.hu), Maroš Karabinoš, ktorý publikuje skúsenosti zo života slovenskej komunity v Írsku (www.slovakinireland.ie, www.irsko.exil.sk, www.slovakcentre.ie),

Martin Hakel, zakladateľ a donedávna tvorca portálu www.slovenskecentrum.sk a dvojazyčného časopisu SK Magazine www.skmagazine.eu, Vladimír Dolinay, ktorý pôsobil štyri roky ako hosťujúci učiteľ na slovenských školách v Rumunsku a ktorý vytvoril základ pre prvý portál o tejto slovenskej komunite (www.slovacivrumunsku.sk), Peter Petrík z USA, ktorý zosumarizoval situáciu tamojších webových stránok, Andrej Bučko z Austrálie, ktorý hovoril o osobných skúsenostiach v slovenskom rozhlasovom vysielaní na tomto kontinente. Za slovenskú stranu do diskusie podnetne vstúpili šéfka platformy Next Generations Leaders of Slovakia (NGLS) Ivana Sendecká a jej kolegovia.

Nový portál www.slovenskezahranicie.sk bol uvedený do prevádzky 8.marca 2012.

Podľa vyjadrenia, ktoré nám poslal šéfredaktor portálu p. Dušan Mikolaj, cieľom portálu je vytvoriť centrálnu informačnú online platformu o živote a histórii Slovákov žijúcich v zahraničí, ktorá má zlepšiť informovanosť slovenskej verejnosti o živote Slovákov žijúcich v zahraničí a zároveň prepojiť jednotlivé krajané webové stránky po celom svete, čím sa prehĺbi vzájomná spolupráca medzi krajanmi.

P. Mikolaj vo svojej informácii ďalej uvádza, že tento projekt vychádza z dlhodobého plánu nového vedenia ÚSZZ, ktorým sa snaží o čo najlepšie priblíženie a zviditeľnenie problematiky slovenského zahraničia v očiach širokej slovenskej verejnosti, pričom tento projektový zámer bol prerokovaný osobne aj s prevádzko-

vateľmi krajaných portálov v zahraničí, ktoré sa konalo v októbri 2011 v Bratislave, a na ktorom krajaní portálisti vyslovili podporu tomuto projektu a aktívnu spoluprácu.

Hoci je projekt je ešte len na začiatku svojho vývoja, sme radi, hovorí p. Mikolaj, že už teraz je o portál záujem, pretože, kým bude projekt koncom roka 2013 dokončený, môže slovenské zahraničie ako aj slovenská verejnosť posilať svoje návrhy na vylepšenia portálu.

My k tomu môžeme dodať len toľko, že náš portál (www.sk-bc.ca) a náš časopis Slovo z Britskej Kolumbie majú vo svojom zameraní jeden z cieľov budovať vzájomné vzťahy „skôr na tom, čo nás spája, než na tom čo nás rozdeľuje“. A toho, čo nás spája so Slovenskom a s novým portálom pre slovenské zahraničie je veľmi veľa. Víťame otvorenie nového portálu a želáme mu veľa dobrých spolupracovníkov.

Jožo Starosta

Ospravedlnenie a poďakovanie

Ospravedlňujeme sa všetkým našim čitateľom, ktorí nám poslali pozdrav, všetkým našim prispievateľom, ktorí nám poslali svoj príspevok na uverejnenie, či informáciu o nastávajúcej alebo uplynulej krajankej udalosti. Ospravedlňujeme sa im za to, že sme, pre nedostatok miesta, ich príspevok nemohli uverejniť v tomto čísle. Ďakujem im a dúfame, že ich priazeň a ochota publikovať v našom časopise sa tým nezmenšila.

Menovite ďakujeme Henke Vyžinkárovej za básňu „Nádej“, účastníkom seminára „Set Free“ za ich spätnú väzbu, Veronike Hoffmannovej za „Jeruzalemský kamienok“ a za „Zmierenie“, Jozefovi Dzurjakovi za „Modrý pocit“, Tomášovi Hupkovi za článok „Kresťanstvo ako rušivý prvok“, hon. Konzulovi Stanislavovi Lišiakovi za „Národný štipendijný program na akademický rok 2012/2013“, Števovi Boschnakovi za „Genealogy - alebo ako ďaleko poznáte históriu svojej rodiny a predkov“ a Johnovi Novotnemu z Austrálie za informáciu o „Rammed Earth Construction“.

Ďakujeme za pozdravy, ktoré sme dostali od pracovníkov Slovenskej spravodajskej televízie PATRIOT, od Vladimíra Dolinaya z Rumunska, od Jakuba Buzikaya zo Slovenska, od Aleny Pastorkovej z ÚSZZ a od Dušana Šteinerja zo Slovenska.

Tiež by sme chceli spomenúť udalosti v slovenských komunitách, ktoré by nemali upadnúť do zabudnutia napriek tomu, že sme o ich priebehu neinformovali priamou správou. Sú to decembrové predstavenia Divadla za Rohem, Vianočná večera Dr. Neumanna, Mikuláške nadielky v Kostole sv. Cyrila a Metoda a v Českom a Slovenskom Združení, Silvestrovské zábavy, tanečné zábavy skupiny Bohemian Express (napr. Jozefovská zábava), spoločenské podujatia, na ktorých vystupujú DJ Lotri, vianočné a veľkonočné bohoslužby, ako aj česká sv. omša v kostole sv. Cyrila a Metoda v New Westminsteri.

Slovenská krv v RCMP

RCMP, čo je to? Na túto otázku asi každý človek žijúci v Kanade odpovie, že sú kanadskí policajti. Presnejšie povedané, RCMP je skratka pre Royal Canadian Mounted Police—Kráľovská Kanadská Jazdná Polícia. Prvý policajný sbor vznikol na základe rozhodnutia Kanadského parlamentu v máji 1873. Prvých 150 rekrútov tvorilo v Manitobe Severo-Západnú Jazdnú Políciu (NWMP).

V r. 1885 mali policajné zložky 1,000 mužov. Ich pozornosť sa sústreďovala na udržanie poriadku počas „Zlatej horúčky“ v Klondike.

V r. 1919 parlament odhlasoval zlúčenie NWMP s federálnou políciou vo východnej Kanade a od r. 1920 máme jednotnú kanadskú políciu s názvom Royal Canadian Mounted Police - RCMP.

V r. 1950 RCMP „pohltila“ provičné policajné zložky Newfoundlandu a Britskej Kolumbie. Od r. 1974 sa členmi RCMP mohli stať aj ženy. V súčasnosti sú hlavnými úlohami RCMP boj proti organizovanému zločinu, terorizmu, drogám a ekonomickým zločinom a prečinom, ktoré ohrozujú kanadskú územnú celistvosť.

O prijatie do RCMP môže požiadať každá žena alebo muž, ktorí spĺňajú tieto podmienky: byť Kanadanom, mať dobrý mravný charakter, dostatočne ovládať angličtinu alebo francúzštinu, ukončiť úspešne k a n a d s k ú strednú školu, mať vodičský pre-

A POLICE OFFICER'S PRAYER

*Lord I ask for courage
 Courage to face and conquer my own fears...
 Courage to take me where others will not go...
 I ask for strength
 Strength of body to protect others
 And strength of spirit to lead others...
 I ask for dedication
 Dedication to my job, to do it well
 Dedication to my community
 To keep it safe...
 Give me Lord, concern
 For others who trust me
 And compassion for those who need me...
 And please Lord through it all
 Be at my side...*

ukaz, mať aspoň 19 rokov, spĺňať zdravotný štandard, byť fyzicky „fit“ a byť ochotný sa presťahovať hoci kde v rámci Kanady.

Byť v Kanade policajtom je česť, pocta a veľký úspech. Minulý rok (2011) požiadalo o prijatie do RCMP viac ako 9,000 uchádzačov. V priebehu výberového konania sa ich počet postupne zmenšoval až nakoniec ich pred 6 mesačným „prijímačom“ zostalo 33. Áno, 33. A 6-mesačný výcvik, počas, ktorého boli kandidáti odlúčení od rodiny i od okolitého sveta, bol tvrdý. Niektorí z čitateľov možno mali možnosť prejsť cez 6-týždňový prijímač v základnej vojenskej službe a vedľa, čo „prijímač“ znamená. Budúci kanadský policajt musí byť pripravený teoreticky i prakticky na stretnutie so zločincem, musí jazdiť na koni a strieľať ako „kovboj“ a jazdiť na aute ako „kaskadér“. 6 mesačný prijímač nezvládli ďalší dvaja kandidáti, takže slávnostnou promóciou nových členov RCMP prešlo iba 31 kadetov.

Čedíkových. Obaja rodičia sa zúčastnili slávnostnej promócie svojej dcéry a s rodičovskou pýchou sledovali ceremóniu prijatia kandidátov za kadetov RCMP. Pani Pavlína mi povedala, že bola hlboko dojatá priebehom celej slávnosti. Zvlášť na ňu zapôsobil spoločná modlitba kadetov, hymna „Odvážne srdcia“, skladanie prisahy vernosti jej Veľičenstvu Kráľovnej Alžbete II. Karenin syn Vincent, ktorý tiež bol prítomný na promócií svojej mamičky, so žiariacimi očkami sledoval mamku pochádzajúcu so svojim oddielom „červenokabátnikov“ na čele niekoľko stovák policajtov prítomných na slávnosti.

Karen Čedík skončila kriminalistiku na vysokej škole SFU (Simon Fraser University). Práca kurátorky ju však nenaplnjala, a preto sa rozhodla pre službu v RCMP. Dúfa, že po získaní skúseností z pouličnej každodennej služby bežného policajta, sa jej za 2-3 roky podarí dostať „vyššie“, do oddelení, kde bude môcť využiť svoje vysokoškolské vedomosti z oblasti kriminológie.

Karen slúži ako člen mestského sboru RCMP v meste Surrey, BC, ktoré je časťou Veľkého Vancouveru. Surrey je na jednom z prvých miest v zločinnosti v Britskej Kolumbii. V 4. štvrtroku minulého roku tam podľa štatistiky (<http://bc.rcmp.ca>) bolo 200 väčších krádeží, 17 únosov, 201 krádeží motorových vozidiel, 1462 vykradnutých aut, 54 podpalačských udalostí, 436 zločinov a prečinov vzťahujúcich sa na drogy.

V jej zodpovednej, ale nebezpečnej práci, želáme Karen odvahu prekonať vlastný strach, silu na ochranu iných, zanietanie vykonávať svoju prácu statočne, pochopenie pre tých, ktorí ju budú potrebovať, uši, ktoré počujú aj tichý hlas, oči osvetlené múdrosťou, znalosť pravej cesty, odvážne srdce, a Pánovu ruku spočívajúcu neustále na jej pleci.

Mal som možnosť sledovať ako sa Karen z 5-ročného dievčatka postupne mení na „tinedžerku“, peknú mladú ženu a na pozornú mamičku, ktorá sa s láskou venuje svojmu synovi Vincentovi. Keď mala Karen 10 rokov navštívili sme v máji 1991 program k Dniu Matiek pre mamičky farnosti Sv. Cyrila a Metoda v New Westminster.

Karen vtedy recitovala básničku, ktorej slová sa jej určite vryli do pamäti a sa jej možno vynoria pri jej materských povinnostiach, ale aj pri jej vzťahu k rodičom.

Na priloženej fotografii Karen odchádza od mikrofónu po recitácii básničky a ostatné deti, Marleen, David a Mike Volentierovi, Jessica Maros, Frank Mihál, Petra Šajgalik, Norbert a Miriam Jestrabovi a Karinina sestra Helen jej možno závidia, že to (recitovanie) už má „za sebou“.

Medzi nimi bola i Karen Čedík, dcéra členov farského spoločenstva Sv. Cyrila a Metoda v New Westminster Václava a Pavlíny

Jožo Starosta

Správne by som mala začať : "Kde bolo, tam bolo, za siedmimi horami,..." , ale to by sme sa ocitli v rozprávke a hoci naše divadielko rozprávky hrá, založili ho len celkom trošku neobyčajní smrtníci. Celkom prozaicky.

Bolo to v roku 2004, keď si traja kamaráti povedali, že hrať sa môže aj keď je človek už pár desaťročí po puberte. Každý z nich vedel jedno remeslo a spolu dokázali sebe i svetu, že veľa vecí sa dá, keď sa chce a založili divadlo pre deti. Tí traja sa volajú Nora Linhartová, Vladimír Bezruč a Svetlana Bárdošová. Spoznali sme sa v Divadle Za Rohem, ktoré existuje vyše 30 rokov ako krajské Česko - Slovenské divadlo vo Vancouveri.

Nore, ako profesionálnej bábkoherečke, sa darilo v ňom režírovať, Vladimír ako výtvarne nadaný jedinec tvoril scény a ja som mala vždy blízko k umeniu a kostýmom, čo som v Divadle za Rohem s radosťou uplatňovala. Ideálna synergia pre vznik bábkového divadla.

Samozrejme len to nestačí. Je spústa formalít, ktoré treba urobiť, kým sa zrodí predstavenie. Najprv vznikla neprofitová charitatívna organizácia, North Shore Theatre for Children, potom sme zohnali granty, aby bolo za čo zarezervovať divadlá, ušit' bábky, urobiť scénu, natlačiť pozvánky. To bol začiatok, kedy sme sa učili krôčik po krôčiku ako nájsť hercov, ako dať svetu na známosť, že sme, ako získať školy a škôlky, aby prišli na predstavenia, až po to, ako sa robia vyúčtovania a rozpočty.

Pamätám si ako sme pozerali z okna divadla a rešili sa z každého jedného diváka, ktorý prišiel na predstavenie. Každý z nich akoby bol malou medailou za prácu, ktorú sme do toho dali.

Pretože sme všetci zo zemí českých a slovenských, a pretože Nora vedela ako, začali

Kde bolo, tam bolo, zrodilo sa divadlo

sme sa špecializovať na Čierne Divadlo. Do našich rozprávok tak pribudli zázraky a kúzla. Po pár rokoch k nám pribudol náš dvorný skladateľ, Peter Ottis, a my sme mohli obohatiť hry o pesničky a pôvodnú muziku. Rozprávky dostali nový rozmer.

Sme malá skupina nadšencov, kde je pár tvorivých duší obklopených pár dobrými dušami, ktoré neľutujú svoj voľný čas a buď ako členovia oficiálneho Board of Directors alebo len preto, že veria v to, čo robíme, pomáhajú kde treba. Kolko je to práce, aby zo slov napísaných v scenári vzniklo 45 minútové predstavenie vie málokto.

Ako sa voda sypala a piesok sa lial, od našich nesmelých, ale nadšeneckých začiatkov, uplynulo pár piatkov, a ja sa vždy a znovu divím, že sa slová premenia na veselé pesničky a kus krásnej rozprávky, ktorá ožije pred očami malých divákov. Tento rok mám možnosť sedieť medzi nimi a počúvať, ako reagujú. Nápad nášho scénografa Vladi-

míra, napísať pre deti príbeh o recyklovaní a záchrane životného prostredia, som využila a napísala rozprávku o Tine a Tedovi, Garbim a Scrapim. Čo som si napísala, to som si odrežirovala. Bol to môj prvý scenár a prvá réžia. O to viac ma teší, keď deti po predstavení idú a vyobímajú bábky. Opona sa zavrie, hudba z pera talentovaneho Petra Ottisa doznie, poskladáme scénu, pozriem do znova prázdneho hľadiska a niekde vo vzduchu sa ešte vznáša kúsok rozprávky. A aj keď tá dnešná skončila, zajtrašok prinesie novú.

Momentálne hráme pôvodnú bábkovú rozprávku "Tina and Ted, an Environmentally Friendly Fairy - Tale" obohatenú o kúzlo Čierneho Divadla a pôvodné pesničky. Naša sezóna trvá do 1. mája 2012.

Kedy a kde hráme a viac o našom divadielku sa môžete dozvedieť na našej webovej stránke: www.puppetshows.ca

Svetlana Bárdošová

Viete že:

...prenájom divadla na 4 hodiny môže stáť aj \$1,600.00

...každý herec absolvuje do premiéry minimálne 40 hodín skúšania bez nároku na odmenu

...naše, asi 1 meter vysoké, bábky vážia 3 - 5 kilogramov, čo sa nezdá veľa, ale skúste držať v jednej ruke túto váhu po dobu 45 minút

...členovia nášho divadla odpracujú na jednej našej hre dokopy priemerne 2,500 dobrovoľníckych hodín

...sme za 8 rokov vyprodukovali jedno dramatizované čítanie, 7 hier a 23 pôvodných pesničiek

...každú sezónu odohráme asi 20 predstavení v 8 rôznych divadlách

...priemerný vek našich herečiek je 28 rokov a nášho kreatívneho tímu 58

...každú hru vidí asi 3,500 divákov

...naš pes považoval bábku za živú a zaspal na kolenách našej handrovej hrdinky - pekárky Mary

...v duchu našej poslednej hry, Tina and Ted, an Environmentally Friendly Fairy - Tale, sme 80% výpravy vyrobili z recyklovaného materiálu

EUROFEST

Blíží sa mesiac máj a s ním aj Festival európskych krajín Eurofest 2012. V tomto roku bude Festival oslavovať už 15 rokov, a preto celý festival bude mať oveľa väčší charakter a uskutoční sa v podstatne väčších priestoroch, ako po minulých rokoch. Festival európskych krajín je plný zábavy, kde si každá veková kategória návštevníkov nájde niečo pre seba.

Pripraviť taký festival nie je ľahké a vyžaduje od organizátorov obetovať veľa voľného času, pretože celý festival je organizovaný dobrovoľníkmi z každej zúčastnenej krajiny. Tak ako po minulé roky, aj tento rok budem organizovať reprezentáciu Slovenska na tomto festivale. Nie je prekvapením, že vo

Vancouveri a v okolí žije veľa našincov, či sú to už emigranti, ktorí väčšiu časť svojho života prežili mimo Slovenska alebo tí novoprichádzajúci, ktorí len spoznávajú život v tejto časti sveta.

Týchto všetkých rôznorodých prisťahovalcov bolo možné vidieť medzi návštevníkmi Festivalov po minulé roky. Preto verím, že ani tento rok nebude výnimkou a všetci milovníci slovenskej kultúry, jedla či tanca prídu nás podporiť svojou účasťou. Ja sama sa na tento festival veľmi teším, zvlášť tento rok, pretože Festival ponúkne toho určite viac a svoje 15. výročie oslávi po novom.

Čo všetko uvidíte a zažijete je zatiaľ ešte tajomstvom a bude prekvapením, ale

každého z Vás by som chcela touto cestou pozvať v sobotu 26. mája od 10. hodiny dopoludnia do 11. hodiny večer na Swangard Stadium, kde sa Festival európskych krajín Eurofest 2012 bude konať v tomto roku.

A ak sa nájdete medzi Vami jednotlivci, ktorí by mali záujem počas festivalu pomôcť, budem rada ak mi zavoláte na telefónne číslo 778-998-9474. Rovnako mi môžete zavolať, ak si chcete v predstihu kúpiť lístok na Festival za \$6.

Veľmi sa na Vás všetkých teším.

Eva Malenka

Fotografie sú z minuloročného Európskeho Festivalu Eurofest 2011.

Foto: Jožo Starosta

Regionálna geografia Kanady

Pred viac ako rokom, presnejšie pred 15 mesiacmi, som dostal zo Slovenska email:

Príjemný piatkový večer, z centra Slovenska (z B.Bystrice) prajem do Vancouveru tímu redakcie časopisu Slovo z Britskej Kolumbie. Včera som sa dostala na Vašu stránku www.sk-bc.ca a za dve popoludnia (to včerajšie a dnešné) som si prečítala všetky príspevky v jednotlivých číslach časopisu Slovo. Sú písané naozaj skvele a veľmi ma potešili a obohatili. Vyjadrujem vám - tvorcom i všetkým prispievateľom - obdiv a vďaka. Keďže učím predmet Regionálna geografia Kanady a Kanadské štúdie na našej Univerzite Mateja Bela v BB, určite si tieto zaujímavé informácie, poznatky a mnohé Vaše skúsenosti a zážitky, o ktorých píšete na stránkach Slova z BC, nenechám iba pre seba, ale ich sprostredkujem aj mojim študentom, s ktorými mám semináre a prednášky. Britskú Kolumbiu trochu poznám, bola som tam v r. 1996 na návšteve u mojich známych, s ktorými som navštívila aj tie miesta, o ktorých píšete: downtown Vancouveru, Stanley park, IMAX, Whistler, Victoria, Nanaimo. Podnikli sme túry do provinčných parkov, člnkovali sme sa na mnohých jazerách, ... Oľga

Nuž, musím sa priznať, že ma email potešil. Ak sa čitateľom náš časopis „Slovo z Britskej Kolumbie“ páči a ak nám dajú o tom vedieť, dodáva to chuť, nové sily a energiu pokračovať s vydávaním časopisu napriek všetkým ťažkostiam, ktoré sú s tým spojené.

Behom uplynulých 15 mesiacov sme si s pani Oľgou vymenili viac ako 50 emailov a napriek tomu, že sme sa doposiaľ nestretli „vis-à-vis“, nadviazali sme profesionálne i tak trochu osobné emailové priateľstvo.

Pani Oľga, plným menom aj s titulmi RNDr. Oľga Slobodníková PhD., pracuje na Katedre geografie Fakulty prírodných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici.

Zaoberá sa socio-ekonomickou situáciou Kanady, Ruska, Číny a ďalších štátov.

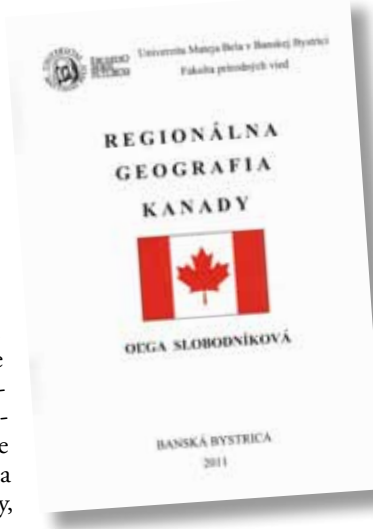
Počas mojej návštevy Slovenska na jeseň 2011 jej vyšla tlačou vysokoškolská učebnica „Regionálna geografia Kanady“. Obsahuje množstvo zaujímavých informácií o Kanade. V úvode autorka píše „Učebnica je doporučená ... predovšetkým pre študentov geografie, no je vhodná aj pre budúcich ekonómov, historikov a expertov na medzinárodné vzťahy, a aj pre verejnosť, ktorá sa o túto krajinu zaujíma“.

Kapitoly učebnice sa venujú prírodným podmienkam (reliéfu, klíme, vodstvu, biote, pôdam, ochrane prírody), terajšej etnickej, jazykovej a náboženskej štruktúre a tiež aj jednotlivým provinciám a teritóriám Kanady. V rámci provincií a teritórií sú uvedené informácie o obyvateľstve, sídlach, poľnohospodárstve, priemysle, doprave, cestovnom ruchu, službách a zahraničnom obchode.

Učebnica obsahuje množstvo máp, obrázkov, grafov a fotografií, ktoré ešte viac približujú a dokumentujú prírodné, historické a socioekonomické pomery Kanady.

Ja by som túto učebnicu, po jej prezretí, vrelo doporučoval všetkým novým slovenským emigrantom, ktorí žijú v Kanade, ale hlavne tým potencionálnym novodobým emigrantom, ktorí sú zatiaľ na Slovensku a rozmyšľajú o vysťahovaní do Kanady.

Keby si toto moje doporučenie vzalo k srdcu iba 1% tých, ktorí už emigrovali alebo zamýšľajú emigrovať do Kanady, bolo by treba aspoň 1000 výtlačkov učebnice. V prvom vydaní však vyšlo iba 100 exemplárov. Pani Oľga však promptne odpovedala na záujem, o

učebnicu a v krátkom čase vyšlo 2. rozšírené vydanie.

Autorka učebnice, pani Oľga Slobodníková, navštívila niektoré z miest Kanady, ktoré vo svojej učebnici opisuje. Bola i vo Vancouveri. Píše o tom v jednom email: Vo Vancouveri som bola na prelome júla a augusta a jeden víkend tam práve

organizovali súťaž Sand Castles - z piesku na pláži sa stavali rôzne výtvary: zvieratká, hrady, dokonca postavičky ľudí atď. Bol odliv, takže súťažiaci museli rýchlo stavať, aby to stihli, kým bude oceán mimo ich dosah. Potom porota vybrala najkrajšiu stavbu a súťažiaci dostali dokonca finančnú odmenu.

Ja som si samozrejme išla aj zaplávať, lebo som si povedala, že v Pacifiku sa každý deň kúpať nebudem. Vedela som síce, že oceán bude studený, ale že až taký, že mi zuby drkotali, to som netušila. ... Spravila som pár rýchlych zaberov, aby som nezmrzla. Keď som vychádzala z vody, tak mi Kanaďania tleskali :-). Asi im bolo jasné, že nemôžem byť domorodkyňa. Z domácich sa nekúpala nikto, iba 5 šialených cudzincov.

V inom zo svojich emailov pani Oľga napísala, že učebnicu písala 10 mesiacov „vo dne, v noci“. Viem si to predstaviť. Dať dohromady jedno číslo časopisu Slovo z Britskej Kolumbie si vyžaduje niekoľko týždňov, čo je však iba zlomok času a úsilia, ktoré treba venovať učebnici s 340 stranami.

Prajeme pani RNDr. Oľge Slobodníkovej PhD. veľa tvorivých síl pri odovzdávaní vedomostí a skúseností o Kanade svojim študentom a študentom Katedry geografie Fakulty prírodných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici prajeme, aby mali „fun“ pri štúdiu Regionálnej geografie Kanady.

Na priloženom obrázku je pani Oľga pri prezentácii 2. vydania učebnice Regionálna geografia Kanady. Sú tam 3 nové kapitoly, kanadský vládny systém, kanadský finančný systém a zdravotný systém Kanady. Kapitulu o zdravotnom systéme napísal MUDr. Peter Ondruš, PhD, slovenský lekár, ktorý pôsobí už 10 rokov v Edmontone. Je kardiochirurg, pracuje v Mazankowski Heart Hospital Edmontone a prednáša na Univerzite v Edmontone a na Univerzite v Calgary.

Ak patríte do 1% tých emigrantov, ktorí môžu mať záujem o učebnicu, napíšte priamo autorke, olgaslob@gmail.com.

Jožo Starosta

POZDRAV

*(Parafráza na Hájnikovu ženu)
Pozdravujem vás, lesy, hory,
z tej duše pozdravujem vás.
Padajú hviezdne meteory,
dopredu letí čas.*

*Kopia sa mráčky, barančeky,
možno i spráchno dnes.
Darmo mi však chceš robiť prieky,
ty dobrý, bujný les.*

*Po miestach túžim náruživivo,
kde Michal Čajka žil.
Do embéčky si kladiem pivo
a svojich stošest kíl.*

*Som tvrďší ako Michal Čajka,
pevnejší ako hrad.
Rožok a paštetová Majka
vedia, že ich mám rád.*

*Či nevryť meno lásky novej
do stromov aleje?
Či nevypustiť starý olej,
kde čistý prameň je?*

*Pozdravujem vás, lesy, hory,
z tej duše pozdravujem vás.
Kde zneli rozprávkové chóry,
znie motorový hlas...*

*Že tu nik na smeti kôš nedal
mi neprekáža, vieš?
Do trávy hodím zbytky jedál.
Iní tak robia tiež.*

*A zatrúbim si veru smelo,
veď nie som osika.
Môj klaksón lepšie ako delo
vyplaší kamzáka.*

*Len potom pôjdem horským výškam
mestskú chuť prideliť
a hájnikovej dcére spískam
najmodernejší hit!*

*Ej, zaspievaj si duša mladá
dnes v lese po vôli,
lebo nech človek roky hľadá,
kde si viac dovolí?*

Jozef Dzurjak, Slovensko

Apríl, mesiac lesov

Slovenské lesy

Apríl je u nás, na Slovensku, od roku 1952 oslavovaný aj ako mesiac lesov. Rok 2011 bol významný v tom, že ho OSN vyhlásil za Medzinárodný rok lesov 2011.

Hlavný slogan: „Lesy pre ľudí“ kladie akcent na prepojenie človeka s lesom, pričom zvyrazňuje dôležitú úlohu človeka pri ochrane a udržateľnom rozvoji lesov.

Lesy na Slovensku pokrývajú plochu okolo 2 miliónov hektárov, čo je približne 42% rozlohy Slovenska. Z hľadiska štruktúry sú u nás najviac zastúpené listnaté lesy (50 %), ihličnaté (31 %) a zmiešané (19 %).

Podľa § 14 ods. 2, písm. a) až c) zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov fyzická osoba nesmie

1. fajčiť alebo používať otvorený plameň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
2. vypalovať porasty bylín, kríkov a stromov,
3. zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu

(<http://www.bardejov.sk>)

Canada's Forests

Home to 10% of the world's forests, covering nearly 1/2 of the Canadian landscape (almost 500 million ha), Canada has a key role in the protection and management of its forests.

94% of Canada's forests are publicly owned. The other 6% is privately owned by more than 425,000 private landowners. Of that public forest, the federal government owns 23% and the provincial government owns 71%.

Other forests known as urban forests are a small part of the Canadian landscape but are important for the clean air and water they give Canadians since 80% of them live in cities and towns.

Forests are the „lungs of the earth“. Trees and forest ecosystems are tremendously important for our environment. Trees can:

1. Reduce the effects of climate change by absorbing carbon dioxide gases
2. Conserve energy by reducing heating and cooling costs by up to 50%
3. Give people a psychological boost - studies show they make us feel good
4. Give wildlife a place to live

(<http://www.treecanada.ca>)

Traja Králi v New Westminsteri

Na sviatok Troch Kráľov, ktorý vo Vancouveri „padol“ tento rok na 8. januára, zavítali „živí“ traja králi do farnosti sv. Cyrila a Metoda v New Westminsteri. Sv. omšu, ktorú celebroval Rev. Juraj Kopanický, skrášlili mladá generácia farníkov preoblečená v dobových

šatách za Máriu, Jozefa, Gašpara, Melichara a Baltazára. Otec Juraj tiež posvätil Trojkráľovú vodu ako i kriedy, ktoré si mohli otcovia rodín vziať, posvätiť svoje príbytky a označiť veraje vstupných dverí dobre známym 20+G+M+B+12

Iniciatíva „Slováci v Kanade“

14. januára 2012 sa v Evanjelickom kostole sv. Pavla v Toronte zišli viacerí predstavitelia slovenských farností, spolkov, združení a inštitúcií, prevažne z oblasti Toronta, aby pokračovali v diskusiách o budúcnosti Slovákov v Kanade.

Toto stretnutie nebolo prvé. Skupina reprezentantov krajanského života sa prvýkrát stretla 17. septembra minulého roku z iniciatívy Kanadského Slovenského Inštitútu. Stretnutie malo názov: „The Conference on the Future of the Canadian Slovak Community and its Place in the Canadian Environment“.

Pozvánku na toto stretnutie spolu s výzvou pre napísanie príspevku do zborníka dostali aj viacerí z nás, ktorí žijeme na „zabudnutom“ Západe Kanady. Osobne som sa tohoto stretnutia nemohol zúčastniť. Napísal som aspoň krátky pohľad na život Slovákov v okolí Vancouveru tak, ako ho vidím zo svojho zorného uhla.

Stretnutia skupiny pokračovali. Závery zo stretnutia 22. októbra boli zhrnuté do

12 bodov. Hneď prvý z nich bol zaujímavou provokujúci: „*Stop fighting, disagreeing, backstabbing, ignoring, or pretending that there are no problems...*“.

Keďže som nebol prítomný ani na ďalšom stretnutí 10. decembra, môžem sa iba domnievať z krátkej zápisnice, ktorú mi pán Ondrej Mihál poslal, že sa diskusia točila okolo toho či je potrebná táto nová iniciatíva a nová možná organizácia.

Zdá sa, že myšlienka budúcnosti Slovákov v Kanade má v skupine silné a hlboké korene. Skupina sa stretla aj v Novom Roku, ako som spomenul vyššie, 14. januára a ďalšie stretnutie bolo 25. februára.

Je mi ľúto, že z hľadiska vzdialenosti nie je možné nám, západniarom, zúčastniť sa týchto stretnutí. Oceňujem však úsilie pána Mihála, ktorý nás informuje o priebehoch stretnutí prostredníctvom emailu.

Keď sa podarí dať do prevádzky webovú stránku skupiny www.slovakcanada.com, vzájomná informovanosť bude určite ešte lepšia.

Jožo Starosta

Poľovnícke fašiangy

Tradične aj tento rok Slovenský poľovnícky klub sv. Huberta usporiadal dňa 18. februára Poľovnícku zábavu, ktorá sa stáva každým rokom viac populárna vďaka výbornému gulášu z diviny a dobrej hudbe do tanca, o ktorú sa postarali DJ Lotri.

Tento rok sme boli veľmi milo prekvapení hojnou účasťou mladých ľudí, ktorí ako dufame, budú pokračovať v tejto tradícii aj naďalej.

Na žiadnej poľovníckej zábave nesmie chýbať tombola. Prvou cenou je účasť na „Jarnej polovačke na medveďa“, ktorú organizuje náš klub každý rok pre svojich členov.

Tentokrát víťazom sa stal Martin Biroš. Ďalšími ocenenými poľovníkmi za najväčšie trofeje sa stali: Marek Polomský – los, Vlasto Tomek – srnec a Martin Galik – medveď.

Už teraz sa tešíme na ďalšiu zábavu, ktorá sa bude konať 8. septembra. Všetci ste srdečne vítaní!

Lovu zdar!

Tatiana Kopcová

EuroFest BC Society annual volunteer appreciation potluck is an event held every year for all members to get together and bring guests to enjoy a variety of food from the European cuisine. We ask each person or family attending to bring their favorite dish from their European background for all to try. Entertainments such as dancing may be included in this fun EuroFest Society celebration.

This year, the potluck was held on Sunday, February 19th, 2012, at the Hungarian Cultural Society, 728 Kingsway (corner of Fraser St.), Vancouver, B.C.

The Potluck was a success and we are looking forward to seeing you in future Potluck events!!

Marika

Slovenská farnosť sv. Cyrila a Metoda

v New Westminsteri poriadajú 1x do mesiaca, obvyčajne 1. nedeľu v mesiaci, spoločné posedenie farníkov, ich priateľov ako aj náhodných návštevníkov pri slovenských špecialitách. Tak sme si vo februári mohli vyskúšať rôzne druhy šišiek a fániek a v marci si pochutiť na skvelej kapustnici s klobásou.

České a Slovenské Združenie

vo Vancouveri uskutočnilo 31. marca tradičný Velikonočný jarmok v Slovenian Hall, Burnaby. Návštevníci mohli ochutnať pochúťky z českej a slovenskej kuchyne, mohli si kúpiť Veľkonočného baránka a deti si mohli vyzdobit veľkonočné vajčiečko. Zaujímavosťou bolo, že sa mohli prenajať predajné miesta.

Viac o činnosti združenia sa môžete dozvedieť z ich tohoročného 1. čísla Zpravodaja na www.cssk.ca/Vancouver.

Pán Ondrej Mihal, autor viacerých kníh o živote Slovákov v Kanade, nám poslal potešujúcu správu o výstavách na Slovensku, na ktorých sa mohli slovenskí návštevníci zoznámiť so životom Slovákov v Kanade a v Severnej Amerike. Dve výstavy boli aj v slovenských komunitách v Srbsku. Blahoželáme p. Mihálovi k zorganizovaniu týchto výstav a veríme, že mali na týchto podujatiach veľa zvedavých návštevníkov. Viac informácií nájdete na <http://www.sk-bc.ca/node/6388>

Jožo

Veľkonočná Medovníková dielňa

Folklorný súbor Slávik usporiadal 1. apríla v hale Slovenského kostola sv. Cyrila a Metoda v New Westminsteri „Veľkonočnú Medovníkovú dielňu“ pre všetky vekové kategórie.

Ďakujeme pani Renate Francistyovej, ktorá pripravila a viedla Medovníkovú dielňu.

Jozef Turňa zo Slovenska nám poslal ponuku na záhradné zrubové doplnky, psie búdky, sedenia, kvetináče, zrubové a detské chatky.

Pán Maroš Karabinos, ktorý žije v Coventry, United Kingdom, nám, aj iným slovenským komunitám, poslal zamyslenie na tému „Dobrovoľníctvo v komunitných aktivitách zahraničných Slovákov“. Prečítať si môžete na www.sk-bc.ca/maros.

Karol Bodnár (Charlie) posielal pekné pozdravy čitateľom Slova zo „Sunshine Coast“.

Skills Connect for Immigrants Program

Are you a skilled immigrant looking for work? We can help you find work that utilizes your skills and experience.

Skills Connect helps skilled immigrants and internationally trained professionals to put their experience to work in BC. If you are unemployed, or working in a job that under-utilizes your skills, we can help you:

- Assess your skills and experience
- Improve your English Language Skills
- Get industry-specific skills training
- Learn about the Canadian workplace
- Network with employers
- Obtain employment

Our team of employment professionals will work with you to develop and implement a career action plan that will enable you to secure personally meaningful employment. Contact us if you are a Permanent Resident who:

- arrived in Canada within the past 5 years,
- is unemployed or under-employed, and
- has intermediate or advanced English language skills.

The BC Skills Connect for Immigrants initiative is a provincial strategy to help skilled immigrants move quickly into jobs that match their qualifications.

To find out how we can help you achieve your career goals, please contact us at 604-298-4720, ext. 278 or toll-free at 1-866-298-4757, ext. 278. Or send us an e-mail at skillsconnect@training-innovations.com.

Kat

Očakávané udalosti

15. apríl

Vancouverký maratón

15.apríla sa uskutoční ďalší ročník 10 km pretekov The Vancouver Sun Run.

Diana Janek zorganizovala skupinu Slovákov, tím Slovakia, ktorí sa zúčastnia tohoto behu spolu s ďalšími bežcami z celého sveta. Očakáva sa, že ich bude aspoň 40,000.

9. mája 6pm

„Europe Day“ v Talianskom Centre

EUROPE DAY happens annually on the same date: May 9th, to celebrate the achievements of the European Union and to reflect on its goals of peace, freedom, prosperity and working together. EuroFest BC Society uses this day as a fun coming together media event for pre-promotional purposes for the European Festival date. Usually two countries representatives work together to arrange a venue and program for the event.

16. máj

Eurofest 2012

V sobotu 26. mája od 10. hodiny dopoludnia do 11. hodiny večer na Swangard Stadium, sa bude konať Festival európskych krajín Eurofest 2012. Viac informácií nájdete v samostatnom článku tohoto čísla.

každá nedeľa o 11.00

Sv. omša

Farnosť sv. Cyrila a Metoda v New Westminster má novú 2-jazyčnú webovú stránku www.cyrilametod.org. Sv. omše v slovenskom jazyku sú každú nedeľu o 11. hod. Nájdete nás na 472 East 8th Avenue, New Westminster, BC, Canada, V3L 4L2, telefón: Fr. Juraj 604-526-7351

Sobota, 3 pm.

Slovenská TV

Najlepšie zo Slovenskej televízie - „The best of Slovak TV“ on Shaw Multicultural Channel. Mondays & rebroadcast Saturdays: 3 to 3:30 pm. Shaw Digital 116 (Metro Vancouver, Bowen Island, Squamish and Whistler), Channel 51: Delta, Ladner and Tsawwassen

Nedeľa večer

Nábor nových členov

Folklorný súbor Slávik riadiac sa podľa starého porokadla „Viac hláv-viac rozumu“, sa obracia k širokej verejnosti s prosbou o pomoc pri hľadaní nových členov súboru:

- muzikantov (husle, harmonika, píšťaly, cimbal...),
- spevákov a tanečníkov, ľudí, ktorí účinkovali v súboroch doma a môžu prísť pomôcť aspoň raz za čas dobrou radou
- ľudí, ktorí nám môžu pomôcť pri zadovážení krojov, výšivkárky, krajčírky
- sponzorov, ktorí nám môžu pomôcť pri zadovážení projektora, hudobných nástrojov (pastierske píšťaly, ozembuchy a pod.)

Nacvičujeme v nedeľu večer v spoločenskej hale pri Slovenskom kostole sv. Cyrila a Metoda v New Westminster. Ďakujeme!

*Tiež som volil
- už je darmo.
Zapriaham si
svoje - jarmo...*

*V ďalších voľbách
príde šanca
- zapíšem sa
za poslanca..*

Jozef Dzurjak

stuart crown

and company inc. canadian and us taxation

New Westminster BC, Canada

(604) 540-4526

www.icrowncoinc.com

Legacy
Hair Studio

Helen Maras
Owner/Stylist

2345 Clarke Street
Port Moody, B.C. V3H 1Y9

Cell: 604-512-0925
Tel: 604-939-9191

STRAWBERRY'S BAKERY
IN THE IL MERCATO SHOPPING CENTRE

Paul Levarsky

100 - 1641 Commercial Dr.
Vancouver, B.C. V5L 3Y3

(604) 254-5191
cell: (604) 537-3054

144-757 West Hastings Street, Vancouver, BC V6C 1A1

Join Jean-Michel Cousteau on an exotic adventure onboard the m/s PAUL GAUGUIN – your luxury cruise through French Polynesia to the soul of the South Seas December 1 – 15, 2012 escorted by Sinclair Travel.

Call Sinclair Travel at 604-682-1720 and mention this coupon for the best deal.

Paul Gauvin CRUISES

www.sinclairtravel.com

Milan Stefancik
778.874.4987

Sussex Realty
2387 Marine Drive
West Vancouver, BC V7V 1K3
Box: 804.925.2911
Fax: 804.925.3002
Email: milanstefancik@shaw.ca
www.milanstefancik.com

An independently owned and operated broker member of The Prudential Real Estate Group, Inc.

TORRA ENTERPRISES LTD.

MECHANICAL CONTRACTING

PETER LEVARSKY
PRESIDENT

5682 - 146TH STREET
SURREY, BC V3S 2Z6

TEL: (604) 599-8424
FAX: (604) 599-8479
CELL: (604) 728-7402

Email: torraenterprisesltd@shaw.ca

Yours and only SLOVAK
connection for all your
residential real estate needs

Your
ROCK SOLID BRIDGE
to your dreams

Olga (Michel) SLOVAK
778-388-2281
www.slovakolga.ca

Prudential Sterling Realty
slovakolga@shaw.ca
Guaranteed service-Friends

Dr. Viera Carnogursky
604.543.3334

303-15950 Fraser Highway
Surrey, BC V4H 0N8

New Patients Welcome

www.fleetwoodparkdental.com

	Q	T		C				A
						O		Q
		C	Q			M		
	U		I					L
	M		A		Q		O	
Q					L		T	
		Q			T	L		
M		A						
I				M		C	Q	O

Písmenkové Sudoku

Ako sa volá malý červený losos v indiánskom jazyku Hun'qum'í'num?

Ak vyriešite toto písmenkové SU-DO-KU, odpoveď nájdete v jednom riadku alebo stĺpci. Ako vyriešiť toto SU-DO-KU? V každom riadku, stĺpci alebo štvorci 3x3 sa môžu nachádzať iba tieto písmená: A C I L M O Q T U a každé iba 1x. Odpoveď pošlite na jozef.starosta@sk-bc.ca. 3 správne odpovede odmeníme.